

492

Sayıllı Harçlar Kanunu.indd

BİRİNCİ KISIM – Yargı Harçları	6
BİRİNCİ BÖLÜM – Mükellefiyet.....	6
İKİNCİ BÖLÜM – İstisna ve Muafıklar	17
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM – Harç Alma Ölçüleri ve Nispetleri.....	20
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM – Harcın Ödenmesi.....	30
BEŞİNCİ BÖLÜM – Çeşitli Hükümler.....	39
İKİNCİ KISIM – Noter Harçları.....	45
BİRİNCİ BÖLÜM – Mükellefiyet ve Muaflık	45
İKİNCİ BÖLÜM – Harç Alma Ölçüleri ve Nispetleri.....	48
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM – Çeşitli Hükümler	58

ÜÇÜNCÜ KISIM – Vergi Yargısı Harçları.....	60
BİRİNCİ BÖLÜM – Mükellefiyeti.....	60
İKİNCİ BÖLÜM – Harcın Ölçüsü, Ödenmesi ve Geri Verilmesi.....	63
DÖRDÜNCÜ KISIM – Tapu ve Kadastro Harçları	66
BİRİNCİ BÖLÜM – Mükellefiyet.....	66
İKİNCİ BÖLÜM – İstisnalar	68
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM – Harç Alma Ölçüleri ve Nispetleri.....	73
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM – Harcın Ödenmesi.....	80
BEŞİNCİ BÖLÜM – Çeşitli Hükümler.....	83
BEŞİNCİ KISIM – Konsolosluk Harçları	86
BİRİNCİ BÖLÜM – Mükellefiyet.....	86
İKİNCİ BÖLÜM – İstisnalar	89
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM – Harç Alma Ölçüleri ve Nispetleri.....	91
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM – Harcın Ödenmesi.....	93
BEŞİNCİ BÖLÜM – Çeşitli Hükümler.....	96

ALTINCI KISIM – Pasaport, İkamet Tezkeresi, Çalışma İzni, Çalışma İzni Muafiyeti, Vize ve Dışişleri Bakanlığı Tasdik Harçları	99
BİRİNCİ BÖLÜM – Mükellefiyet.....	99
İKİNCİ BÖLÜM – İstisna ve Muafıklar	101
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM – Harç Alma Ölçüleri ve Nispetleri.....	108
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM – Harcın Ödenmesi.....	112
YEDİNCİ KISIM – Gemi ve Liman Harçları.....	114
BİRİNCİ BÖLÜM – Mükellefiyet.....	114
İKİNCİ BÖLÜM – İstisnalar	117
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM – Harç Alma Ölçüleri ve Nispeti.....	118
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM – Harcın Ödenmesi.....	125
SEKİZİNCİ KISIM – İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları	127
BİRİNCİ BÖLÜM – Mükellefiyet.....	127
İKİNCİ BÖLÜM – Harç Alma Ölçüleri ve Nispetleri.....	129
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM – Harcın Ödenmesi.....	131
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM – Çeşitli Hükümler	134

DOKUZUNCU KISIM – Trafik Harçları.....	138
BİRİNCİ BÖLÜM – Mükellefiyet ve Muaflıklar	138
İKİNCİ BÖLÜM – Harç Alma Ölçüleri, Nispetleri ve Ödenmesi	141
ONUNCU KISIM – Kısımlar Arasında Müşterek Hükümler	143
BİRİNCİ BÖLÜM – Genel Muaflıklar ve İstisnalar	143
İKİNCİ BÖLÜM – Mükellefiyetle İlgili Genel Hükümler	149
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM – Ödeme ile İlgili Genel Hükümler	151
ALTINCI BÖLÜM – Geçici Hükümler	177

Kanunun Şümulü: –Madde 1

Bu kanuna göre alınacak harçlar aşağıda gösterilmiştir:

1. Yargı harçları,
2. Noter harçları,
3. Vergi Yargısı Harçları,
4. Tapu ve Kadastro harçları,
5. Konsolosluk harçları,
6. Pasaport, ikamet tezkeresi, çalışma izni, çalışma izni muafiyeti, vize ve Dışişleri Bakanlığı tasdik harçları,
7. Gemi ve liman harçları,
8. İmtiyazname, ruhsatname ve diploma harçları,
9. Trafik harçları.

BİRİNCİ KISIM

Yargı Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet

Mevzuu: –Madde 2

Yargı işlemlerinden bu kanuna bağlı (1) sayılı tarifede yazılı olanları, yargı harçlarına tabidir.

Ceza mahkemelerinde şahsi hukuka ait hakların hüküm altına alınması halinde de, celse harçları hariç olmak üzere (1) sayılı tarifeye göre harç alınır.

Hakem kararları: –Madde 3

Hakem kararlarının infazı lazım geldiğine dair mahkeme başkanı veya hakim tarafından verilen şerhlerden, hakem kararının mahiyetine göre, karar ve ilam harcı alınır.

Yabancı hakem kararları ile, kanun gereğince tahkim yolu ile halli mecburi olan davalardan da aynı suretle harç alınır.

Yabancı mahkeme ilamları: –Madde 4

Yabancı bir mahkeme tarafından verilen ilamların tenfizi için açılacak davalardan, bu ilamlarda hükmolunmuş şeyin değeri, nevi ve mahiyetine göre (1) sayılı tarife gereğince harç alınır.

Bölge idare mahkemeleri ile Danıştay işlemleri: –Madde 5

Bölge İdare Mahkemeleri ile Danıştay'da açılacak davalardan (1) sayılı tarife gereğince harç alınır.

Ancak, vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ile bunlara bağlı zam ve cezalarla ilgili olup Bölge İdare Mahkemeleri ve Danıştay'ın görevi içinde bulunan işlemler (3) sayılı tarife göre harca tabidir.

Karşılık davalar ve davaya müdahale: –Madde 6

Karşılık davalar, müstakil davalar gibi harca tabidir.

Davaya müdahale eden kimse, kanun yollarına müracaat ederse iltihak ettiği taraftan alınan harca eşit harcı ödemek mecburiyetindedir.

Yeniden harç alınması: –Madde 7

Muameleden kaldırılan dosya, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda belirtilen süre içinde yenilenmediği takdirde, davanın görülebilmesi yeniden harç verilmesine bağlıdır.

Hükmün bozulması: –Madde 8

Bir hükmün bozulmasını mütaakıp verilecek hükümlerden yeni bir hüküm gibi karar ve ilam harcı alınır ve bozulan hükümden evvelce alınmış olan karar ve ilam harcı, mütaakıp hükme ait harçdan mahsup olunur.

Tashihi karar: –Madde 9

Tashihi karar talebinin kabulü üzerine temyiz olunan hüküm tasdik edilirse, temyiz olunan hükümden alınmış olunan harç kadar yeniden harç alınır.

İadei muhakeme: –Madde 10

İadei muhakemenin kabulü üzerine cereyan edecek davalar, yeni davalar gibi harca tabidir. İadei muhakeme talebinde bulunan neticede haklı çıkarsa evvelce alınan harç mahsup edilir.

Mükellef: –Madde 11

Genel olarak yargı harçlarını davayı açan veya harca mevzu olan işlemin yapılmasını isteyen kişiler ödemekle mükelleftir.

Vasinin hesabının görülmesi dolayısıyla alınacak harçlar, vesayet altındaki şahsa izafeten vasiden alınır.

Herhangi bir istek olmaksızın resen yapılacak işlemlere ait harçlar, aksine hüküm yoksa, lehine işlem yapılan kişilerden alınır.

Celse harçlarında mükellef: –Madde 12

Hukuk ve ticaret mahkemelerinde celse harcı, muhakeme tarafların talep ve muvafakatleri üzerine talik edilmiş ise taraflardan ve evvelce yapılması mümkün olan bir işlemin yapılmamış olmasından dolayı talik edilmişse, talike sebebiyet veren taraftan alınır.

Her iki halde talike vekiller sebebiyet vermişse celse harcı vekillere yüklenir.

Vekil veya taraflara yüklenilen celse harcı mütaakıp iki celsede ödenmezse bir misli fazlasıyla alınır. Ödenmediği takdirde harcın bu miktar üzerinden tahsili için Maliyeye tezkere yazılmasına karar verilir.

İKİNCİ BÖLÜM

İstisna ve Muaflıklar

Harçdan müstesna işlemler: –Madde 13

Aşağıda yazılı mevzular harçdan müstesnadır:

- a) Değeri **50 Yeni Türk Lirasını** geçmeyen dava ve takipler (Ticari senetlere ait takipler hariç),
- b) Vasi tayini ve azli, hakimin reddi talebinin kabulü ve hakimin istinkafına ait kararlar,
- c) Ayda **100 Yeni Türk Lirasını** geçmeyen nafakalara ait dava ve takipler, "Birden fazla kişiler lehine nafakaya hükmedilmesine dair ilamlarda her kişi lehine hükmedilen miktar müstakil olarak nazara alınır.,
- d) İcra ve iflas dairelerinin kusuru yüzünden yanlış yapılmış olan işlemlerin ıslahı ve iptaline dair tetkik mercileri kararlarıyla, bu iptal veya ıslah dolayısıyla yeniden yapılacak işlemler,
- e) Ticaret sicilinde re'sen yapılan düzeltmeler ile ilgililerin kusuru olmaksızın nüfus idareleri tarafından resen yapılacak düzeltmeler sonucu ticaret sicilinde yapılacak düzeltmeler,

- f)** İcra tetkik mercilerinin cezaya mütedair kararlarıyla bu kararların temyizi işlemleri.
 - g)** İcra ve İflas Kanununun 270 nci maddesine göre yapılacak defter tutma işlemleri,
 - h)** Yetkili makamların istiyebilecekleri ilam ve sair evrak suretleri,
 - i)** Kamu adına C. savcılar tarafından Hukuk mahkemelerine açılan davalar ve kanun yolu başvuruları ile ceza mahkemelerinden verilen kararlara karşı kanun yolu başvuruları,
 - J)** Genel Bütçeye dahil idarelerin bu Kanunun **1 ve 3** sayılı tarifelerine giren bütün işlemleri.
- (Yukarıdaki işlemlerin hesaplanacak harçlarının, Genel Bütçeye dahil idarelerin haklılığı nispetinde karşı taraftan tahsiline ilgili merciince karar verilir.)

Harçtan muaf olanlar: –Madde 14

Erler ve ihtiyaçları Devlet tarafından deruhde ve temin olunan onbaşı ve çavuşlar adliye işlemlerinden ötürü harçtan muaftırlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Harç Alma Ölçüleri ve Nispetleri

Harç alma ölçüleri: –Madde 15

Yargı harçları (1) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer ölçüsüne göre nispi esas üzerinden, işlemin nev'i ve mahiyetine göre maktü esas üzerinden alınır.

Değer esası: –Madde 16

Değer ölçüsüne göre harca tabi işlemlerde (1) sayılı tarifede yazılı değerler esastır. Müdahelenin men'i tescil ve tapu kayıt iptali gibi gayrimenkulün aynına taallük eden davalarda gayrimenkulün değeri nazara alınır.

Gayrimenkulün aynına taallük eden davalarda ecrimisil ve tazminat gibi taleplerde de bulunduğu takdirde harc, gayrimenkulün değeri ile talebolunan tazminat ve ecrimisil tutarı üzerinden alınır.

Değer tayini mümkün olan hallerde dava dilekçelerinde değer gösterilmesi mecburidir. Gösterilmemişse davacıya tesbit ettirilir. Tesbitten kaçınma halinde, dava dilekçesi muameleye konmaz.

Noksan tesbit edilen değerler hakkında 30 uncu madde hükmü uygulanır.

Tahliye davalarında değer: –Madde 17

Gayrimenkulün tahliyesi davalarında, yazılı mukavele olsun veya olmasın **bir yıllık** kira bedeli üzerinden karar ve ilam harcı alınır.

Gayrimenkul veya gemilerin tahliye ve teslimi: –Madde 18

Bir gayrimenkulün veya bir geminin tahliye ve teslimine dair olan icra takiplerinde tahsil harcı;**bir yıllık** kira bedeli, yoksa bu süreye göre takdir edilecek bir bedel üzerinden hesaplanır.

Menkullerin teslimi: –Madde 19

Bir menkulün teslimine dair olan icra takiplerinde tahsil harcı; menkulün ilamda veya takip talebinde gösterilen değeri, bu yoksa takdir edilecek değer üzerinden hesaplanır.

İcra takiplerinde faiz: –Madde 20

İcra takiplerinde takipten sonra işliyecek olan faizler, harcın hesabında nazara alınmaz.

Harcın nispeti: –Madde 21

Yargı harçları (1) sayılı tarifede yazılı nispetler üzerinden alınır.

Davadan feragat, davayı kabul veya sulh: –Madde 22

Davadan feragat veya davayı kabul veya sulh, muhakemenin ilk celsesinde vuku bulursa, – karar ve ilam harcının **üçte biri**, daha sonra olursa **üçte ikisi** alınır.

İcra takibinden vazgeçme: –Madde 23

Her ne sebep ve suretle olursa olsun, icra takibinden vazgeçildiğinin zabıtnameye yazılması için vazgeçilen miktara ait tahsil harcının yarısı alınır. Ancak haczedilen mal satılıp paraya çevrildikten sonra vazgeçilirse tahsil harcı tam olarak alınır.

Gayrimenkul veya gemilerin tahliye ve tesliminde tahsil harcı nispeti: –Madde 24

Gayrimenkul veya gemilerin tahliye veya teslimine dair icralarda Tahsil Harcı (1) sayılı tari-fede yazılı miktarların yarısı nispetinde alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Harcın Ödenmesi

Ödeme usulü: –Madde 25

Yargı harçları makbuz karşılığında ödenir.

Ödeme yeri: –Madde 26

Yargı harçları harca konu olan işlemleri yapan mahkeme veya daire tarafından alınır.

Kanunlarda aksine hüküm varsa bu madde yerine o hüküm uygulanır.

Maktu harçlarda ödeme zamanı: –Madde 27

(1) sayılı tarifede yazılı maktu harçlar ilgili bulunduğu işlemin yapılmasından önce peşin olarak ödenir.

Mahiyetleri icabı işin sonunda hesap edilip alınması gerekenler, harç alacağıının doğması tarihinden itibaren **15 gün** içinde ödenir.

Harç peşin veya süresinde ödenmemiş ise, mütaakıp muamelelere ancak harç ödendikten sonra devam olunur.

Nispi harclarda ödeme zamanı: –Madde 28

(1) sayılı tarifede yazılı nispi harçlar aşağıdaki zamanlarda ödenir.:

a) (Değişik: 23/7/2010-6009/18 md.) Karar ve ilam harcı,

Karar ve ilam harçlarının **dörtte biri** peşin, geri kalanı kararın tebliğinden itibaren **bir ay** içinde ödenir. Şu kadar ki, ölüm ve cismani zarar sebebiyle açılan maddi ve manevi tazminat davalarında peşin alınan harcın oranı yirmide bir olarak uygulanır. Bakiye karar ve ilam harcının ödenmemiş olması, hükmün tebliğe çıkarılmasına, takibe konulmasına ve kanun yollarına başvurulmasına engel teşkil etmez.

b) İcra Tahsil Harcı,

İcra takiplerinde Tahsil Harcı alacağın ödenmesi sırasında, ödeme yapılmayan hallerde harç alacağının doğması tarihinden itibaren **15 gün** içinde ödenir.

Harç alacağı icranın yerine getirilmesiyle doğar.

Konunun değeri üzerinden alınacak İflas Harclarında da bu bent hükümleri uygulanır.

c) Depozito, defter tutma ve miras işlerine ait harclar,

(1) Sayılı tarifenin (D) bölümünde yazılı depozito defter tutma ve miras işlerine ait harclar işin sonundan itibaren **15 gün** içinde ödenir.

İlamsız takiplerde peşin harc: –Madde 29

İlama dayanmayan takip isteklerinden alacak miktarının binde beşi peşin alınır.

Peşin harclar takip sonunda alınacak **asıl** harca mahsup olunur.

İlama dayanmayan takiplerde alacaklı mahkemeye müracaata mecbur kalırsa, peşin alınan harç kendisine iade olunur. Veya alacaklının isteği üzerine mahkeme harclarına mahsup edilir.

Merkezî Takip Sistemi harcı: –Madde 29/A

(Ek: 6/12/2018-7155/18 md.)

6/12/2018 tarihli ve 7155 sayılı Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun uyarınca yapılan takiplerde, Merkezî Takip Sistemi harcı peşin alınır.

Haciz aşamasına geçilmeden Merkezî Takip Sistemi aracılığıyla sonuçlanan icra takipleri için ayrıca icraya başvurma harcı ile tahsil harcı alınmaz.

İcra takibinin Merkezî Takip Sistemi kapsamında sonuçlandırılmaması veya takipten vazgeçilmesi hâlinde tahsil edilmiş olan Merkezî Takip Sistemi harcı iade edilmez. Ancak, kesinleşen takibe icra dairesinde devam edilmesi hâlinde, tahsil edilmiş Merkezî Takip Sistemi harcının ödendiği tarihte geçerli olan icraya başvurma harcı tutarını aşan kısmı takip sonunda alınacak tahsil harcına mahsup olunur.

Noksan tesbit edilen değer üzerinden harcın ödenmesi: –Madde 30

Muhakeme sırasında tesbit olunan değerin, dava dilekçesinde bildirilen değerden fazla olduğu anlaşılırsa, yalnız o celse için muhakemeye devam olunur, takip eden celseye kadar noksan değer üzerinden peşin karar ve ilam harcı tamamlanmadıkça davaya devam olunmaz. Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 409 uncu maddesinde gösterilen süre içinde dosyanın muameleye konulması, noksan olan harcın ödenmesine bağlıdır.

Peşin alınan karar ve ilam harclarının geri verilmesi: –Madde 31

Peşin alınan Karar ve İlam Harcı işin hitamında ödenmesi gerekenden fazla olduğu anlaşılırsa fazlalık istek üzerine geri verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Harcı ödenmiyen işlemler: –Madde 32

Yargı işlemlerinden alınacak harclar ödenmedikçe mütaakıp işlemler yapılmaz. Ancak ilgilisi tarafından ödenmiyen harcları diğfer taraf öderse işleme devam olunmakla beraber bu para muhakeme neticesinde ayrıca bir isteğe hacet kalmaksızın hükümde nazara alınır.

İşçi alacaklarının takibi: –Madde 33

İş mahkemeleri tarafından işçiler lehine hükme bağlanmış olan hak ve alacakların takibinde işçilerden hiç bir harç alınmadan gerekli işlem yapılır. Bu harclar işçi haklı çıktığı takdirde takip sonunda hesap edilerek ayrıca bir hükme hacet kalmadan borçludan tahsil olunur.

Yol giderleri ve tazminatı: –Madde 34

(Mülga: 8/5/1991 - 3717/3 md.)

İstinabe yoluyla icra takiplerinde giderler: –Madde 35

Diğer bir icra ve iflas dairesinden istinabe suretiyle bir işlemin yapılması istendiği zaman bu işlemlere ait lüzumlu giderler o dairelere gönderilir.

Paraların bankalara ve mal sandıklarına yatırılması: –Madde 36

(İptal birinci fıkra: Anayasa Mahkemesinin 5/4/2023 Tarihli ve E: 2023/48, K: 2023/72 Sayılı Kararı ile)

(İptal ikinci fıkra: Anayasa Mahkemesinin 5/4/2023 Tarihli ve E: 2023/48, K: 2023/72 Sayılı Kararı ile)

Paraların bankaya ve malsandıklarına yatırılması için ilgililerden gider adı ile bir şey alınmaz.

Paraların alacaklıya gönderilme giderleri alacaklıya aittir.

İlgilinin hak ettiği parayı, hak etme tarihinden itibaren **on yıl** içinde almak için müracaat etmemesi halinde, bu paralar Hazineye gelir kaydolunur.

Süresinde ödenmiyen harclar: –Madde 37

Bu kanunda ödeme zamanı gösterilen harclardan süresinde ödenmiyenleri, ilgili mahkeme ve daireler tarafından sürenin sonundan itibaren **onbeş gün** içinde bir yazı ile o yerin vergi dairesine bildirilir ve harclar vergi dairesince tahsil olunur.

Yazıda harcın nevi ve mahiyeti, miktarı, mükellefin soyadı ve adı ve en son ikametgah adresi açık olarak gösterilir.

İKİNCİ KISIM Noter Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM Mükellefiyet ve Muaflık

Mevzuu: –Madde 38

Noter işlemlerinden bu kanuna bağlı (2) sayılı tarifede yazılı olanları noter harçlarına tabidir. (Ek cümle: 15/7/2016-6728/30 md.) Birden fazla nüsha olarak düzenlenen muayyen bir bedeli ihtiva eden kâğıtlarla ilgili nispi harca tabi işlemlerden sadece bir nüsha için harç tahsil olunur.

Pey akçesi, zamanı rücu, ücret tevkifi, cezai şart gibi bir akdin müeyyidesi kabilinden olan taahhütlerden, başlı başına bir akde konu olmadıkça harç alınmaz.

(Ek fıkra:13/7/1967 - 90**3/5** md.) Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıfların kuruluş muameleleriyle bu vakıflara yapılacak bağışlamalar harca tabi tutulmaz.

Yetkili makamların istiyebilecekleri suretler: –Madde 39

Kamu hukuku ile ilgili işlerde yetkili makamların istiyebilecekleri suretlerden harç alınmaz.

Mükellef: –Madde 40

Noter harclarını, harca mevzu olan işlemin yapılmasını isteyen kişiler ödemekle mükelleftirler.

İKİNCİ BÖLÜM

Harç Alma Ölçüleri ve Nispetleri

Harç alma ölçüleri: –Madde 41

Noter harcları (2) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer veya ağırlık ölçüsüne göre nispi, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Değer esası: –Madde 42

Değer veya ağırlık ölçüsüne göre harca tabi işlemlerde (2) sayılı tarifede yazılı değer veya ağırlıklar esastır.

(Değişik ikinci fıkra: 4/6/2008-5766/11 md.) Menkul ve gayrimenkul mallar hakkında alım, satım, taahhüt ve rehinle ilgili her nevi mukavele, senet ve kâğıtlarda değer gösterilmesi mecburidir. Rehin bordroları ile kamu idarelerine verilmek üzere ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uyulacağına ilişkin olarak düzenlenen taahhütnameler hakkında bu hüküm uygulanmaz.

Çeşitli İşlemlerde değer: –Madde 43

Tarifede yazılı nispi harcların hesabında, sulh işlemlerinde sulh olunan bedel, rehin işlemlerinde rehin bedeli, kiralarda mukaveledeki süreye göre kira karşılığının toplamı, süre belli değilse **bir yıllık** kira tutarı, hizmet akdinde süreye göre verilecek ücretin toplamı, süre belli değilse **bir yıllık** ücret tutarı, sermaye şirketlerinde konulması ve ileride konulması taahhüt edilen sermayenin toplamı, kaydı hayatla, irat bağlanmasında **bir yıllık** irat tutarı, harca esas olur.

Kiralamanın devir ve feshinde geri kalan süreye, sermayenin artırılmasında yalnız artırılan kısma ve sermaye paylaşılmasında mevcut miktara göre harç alınır.

Motorlu kara taşıtları ile ilgili alım,satım ve taahhüt işlemlerinde gösterilecek değer; işleme konu olan taşıtın cinsi, markası, model, tipi ve yaşı itibariyle Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğince tespit edilen ve işlemin yapıldığı tarihte geçerli olan kasko sigortasına esas değerinden aşağı olamaz. Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğince düzenlenen listelerde yer almayan eski model taşıtların asgari değeri; o taşıtların listede yer alan en eski modelleri için belirlenen değerinden her model yılı için **% 10** indirim yapılmak suretiyle tespit edilir. Birlikçe düzenlenen listelerde yer almayan taşıtların değerleri, emsali taşıtların değerlerinden aşağı olamaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

Kişilerin, imzaların, birden çok olması: –Madde 44

Bir kişinin birden çok kişiyi temsil etmesi harcın artırılmasını gerektirmez.

Şu kadar ki, bütün imzaların tasdiki kanunen şart olan muamelelerde vekaleten imza edilmesi halinde, vekilin imzasının tasdikinden alınacak harç temsil ettiği kişilerin sayısınca çoğaltılır.

Bir işte müştereken hareket eden vekillerin ve bir borca kefalet eden müteselsil kefillerin bir kağıda koyacakları birden çok imzalar bir imza sayılır.

Ancak mümessil, haiz olduğu birden fazla sıfatlara dayanarak imza ederse sıfatları sayısınca harç çoğaltılır. **Bir kişi** hem kendisi için ve hem başkalarını temsil suretiyle imza ederse kendisi için ayrı, başkaları için de yukarıki fıkralara göre ayrı harç alınır.

Birden ziyade kimseler, bir kağıda ayrı ayrı işler için imza atıyorlarsa her birinden imza ettikleri kısım için ayrı ayrı harç alınır.

Harcın nispeti: –Madde 45

Noter harcı, (2) sayılı tarifede yazılı nispetler üzerinden alınır.

Bir arada yapılan işler: –Madde 46

Birbiriyle ilgili işler bir arada bulunursa en yüksek harç alınmasını gerektiren iş üzerinden bir harç alınır.

Çeşitli işlemlerde harç: –Madde 47

Sürenin uzatılması ve vadenin yenilenmesi halinde **asıl** senet, mukavele ve kağıtlardan alınmış olan harcın yarısı alınır.

(Ek fıkra: 15/7/2016-6728/31 md.) Noterde işleme konu edilmiş belli tutarı ihtiva eden her nevi senet, mukavelename ve kâğıtların değiştirilmesi hâlinde, değişikliğe ilişkin senet, mukavelename ve kâğıtlar artan miktar üzerinden aynı nispette harca tabidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Harcın Ödenmesi: –Madde 48

(Mülga: 18/1/1972 - 1512/208 md.)

Ödeme zamanı: –Madde 49

Noter harcları, ilgili işlemin hitamından önce peşin olarak alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Sorumluluk: –Madde 50

Düzenleme ve tasdik işlemleri noterlerin kusurlarından dolayı, mahkeme tarafından hükümsüz addolunursa noter aldığı harç ve ücretler tutarını şahsen tazmin ile mükelleftir.

Harç ve ücretlerin tazmin ettirilmiş olması, ilgililerin genel hükümler dairesinde noterden ayrıca zarar ve ziyan istemelerine engel teşkil etmez.

Noterlere verilecek ücretler ve beyiyeler: –Madde 51

(Mülga: 18/1/1972 - 1512/208 md.)

ÜÇÜNCÜ KISIM

Vergi Yargısı Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyeti

Mevzuu: –Madde 52

Vergi yargısı işlemlerinden bu Kanuna ekli (3) sayılı tarifede yazılı olanlar, vergi yargısı harçlarına tabidir.

Mükellef: –Madde 53

Vergi yargısı harçları, harca mevzu olan işlemlerden dolayı Vergi Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri ve Danıştay'a başvuranlar tarafından ödenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Harcın Ölçüsü, Ödenmesi ve Geri Verilmesi

Harç alma ölçüleri: –Madde 54

Vergi yargısı harçları (3) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer ölçüsüne göre nispi esas üzerinden, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Harcın ödenmesi: –Madde 55

Vergi yargısı harçlarından, “Başvurma harcı” dava dilekçesi verilmesi sırasında makbuz karşılığında ödenir.

Nispi ve maktu harçlar, ihbarname esasına göre, ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren **1 ay** içinde ilgili vergi dairesine ödenir.

Harcın geri verilmesi: –Madde 56

(Değişik: 21/1/1982 – 2588/8 md.)

Vergi Mahkemelerince verilen nihai kararlar üzerinden alınan nispi ve maktu harçlar (Başvurma harcı hariç) Bölge İdare Mehkemelerince veya Danıştayca mükellef lehine karar verilmesi halinde mükellefçe kazanılan miktar üzerinden, kesin kararın tebliği tarihinden itibaren **bir yıl** içinde geri verilir veya istek üzerine vergi borcuna mahsup edilir.

Tapu ve Kadastro Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM Mükellefiyet

Mevzuu: –Madde 57

Tapu ve kadastro işlemlerinden bu kanuna bağlı (4) sayılı tarifede yazılı olanları, tapu ve kadastro harclarına tabidir.

Mükellef: –Madde 58

Tapu ve kadastro harçlarını kanuna ekli tarifede belirtilen kişiler; tarifede belirtilmeyen işlemlerde taraflar aksini kararlaştırmamış ise, aşağıda yazılı kişiler ödemekle mükelleftir.

- a)** Mülkiyet ve mülkiyetten gayri ayni hakları iktisap edenler, (İktisap eden kişiler birden fazla ise harcları hisseleri oranınca öderler)
- b)** İpotek tesisinde ipoteği tesis edenler,
- c)** Kadastro işlerinde adlarına tescil yapılanlar,
- d)** Miras sebebiyle çıplak mülkiyetin mirasçı adına tescilinde, çıplak mülkiyet sahibi olanlar,
- e)** Rücülarda rücü eden taraf,
- f)** Bunlar dışında kalan işlemlerde lehine işlem yapılmış olanlar.

İKİNCİ BÖLÜM İstisnalar

Harçtan müstesna tutulan işlemler: –Madde 59

(Değişik: 21/1/1982 - 2588/10 md.)

Aşağıda yazılı işlemler harçtan müstesnadır:

- a)** Genel ve özel bütçeli idarelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köylerin iktisap edecekleri gayrimenkullerin vesair ayni hakların tescili, şerhi gerektiren işlemleri ve bunların terkinleri,
- b)** Kamu menfaatlerine yararlı dernekler ile Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıfların iktisap edecekleri gayrimenkullerin ve sair ayni hakların tescilleri ve şerhi gerektiren işlemleriyle bu dernek ve vakıflara ait tesislerin ve bu tesislerin sonradan iktisap edecekleri gayrimenkullerin ve sair ayni hakların tescilleri ve şerhi gerektiren işlemleri ve bunların terkinleri.
- c)** İlgililerin kusurları olmaksızın tapu ve kadastro idareleri tarafından yapılacak hataların ve nüfus idareleri tarafından resen yapılacak düzeltmeler sonucu tapu kayıtlarının tashihi,

- d)** Mahkemeler, icra ve iflas daireleri ve diğer resmi dairelerce istenecek kayıt ve belge suretleri,
- e)** Karşılıklı olmak şartıyla yabancı devletlerin diplomatik veya konsolosluk ihtiyaçları için iktisap edecekleri gayrimenkullerin ve sair aynı hakların tescilleri, şerhi gerektiren işlemleri ve bunların terkinleri,
- f)** Arkeolojik araştırmalar için yapılan iktisaplar ile ilgili tescil, şerh ve terkinler (Bu istisna hükmünün uygulanması şartları Milli Eğitim Bakanlığının görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca tespit ve Resmi Gazete ile ilan olunur),
- g)** 7269 sayılı Kanuna göre yaptırılacak meskenlere, 4753 sayılı Kanuna göre yapılan iktisaplara ve 3202 sayılı Kanun uyarınca T. C. Ziraat Bankası kredilerinden istifade suretiyle yapılmış bulunan hayvan barınak yerlerine ilişkin tescil, şerh ve terkinler,
- h)** Deprem, su basması, yangın gibi tabii afetlerin vukubulduğu bölgelerde (Bu bölgeler Maliye ve İmar ve İskan Bakanlıklarınca müştereken tespit olunur) bu afetlerin vukubulduğu yılı izleyen yıldan itibaren **en çok beş yıl** içinde arsa üzerinde inşa veya binaya ilave suretiyle meydana getirilen binalar, bağımsız bölümler veya katlar için yapılan tescil, şerh ve terkinler,

i) Tersane yapımı için Devlet Planlama Teşkilatınca verilmiş Teşvik Belgesini haiz tüzel kişilerce bu maksatla iktisap edilen gayrimenkuller ve bu yerlerde inşa veya binaya ilave suretiyle meydana getirilen binalar için yapılan tescil, şerh ve terkinler,

j) a, e ve f bentlerinde belirtilen şekilde iktisap olunan gayrimenkullerin herhangi bir şekilde başkalarına devir ve ferağı,

(3) 27/12/2023 tarihli ve 7491 sayılı Kanununun 23 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan "hataların tashihi" ibaresi "hataların ve nüfus idareleri tarafından resen yapılacak düzeltmeler sonucu tapu kayıtlarının tashihi" şeklinde değiştirilmiştir.

k) Beden Terbiyesi Teşkilatına dahil derneklerin münhasıran sporla uğraşmak üzere kurulan anonim şirketlere sermaye olarak koydukları gayrimenkuller ile bu şirketlere devrettikleri gayrimenkullerle ilgili devir ve iktisap işlemleri.

l) (Ek: 30/7/2003-4962/13 md.) 2985 sayılı Toplu Konut Kanununa 10.5.1990 tarihli ve 3645 sayılı Kanunla eklenen ek 2 nci maddesi kapsamında kullanılacak kredilerle ilgili ipotekler ile bu konutların hak sahipleri adına tapuya tescili.

m) (Ek: 14/7/2004-5226/20 md.) **2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki tescilli taşınmaz kültür varlıklarının devir ve iktisabına ilişkin işlemler.**

n) (Ek: 30/12/2004-5281/9 md.; Değişik: 18/6/2017-7033/8 md.) **Organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler, endüstri bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri ve sanayi sitelerinde yer alan gayrimenkullerin ifraz veya taksim veya birleştirme işlemleri, söz konusu bölgelerde bulunan arsaların tahsisi nedeniyle şerhi gerektiren işlemleri ile bu arsa ve üzerine inşa edilen binaların tahsis edilene devir ve tescili işlemleri ve cins değişikliği işlemleri.**

o) (Ek: 21/2/2007-5582/31 md.) **Konut finansmanı kuruluşları ve ipotek finansmanı kuruluşları tarafından 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 38/A maddesinde tanımlanan konut finansmanı kapsamında tesis olunacak ipotek işlemleri,**

p) (Ek: 21/2/2007-5582/31 md.; Değişik: 15/7/2016-6728/32 md.) **21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında yapılan finansal kiralama işlemlerinde, kiralanın taşınmazın finansal kiralama sözleşmesinin süresi sonunda kiracıya devri.**

r) (Ek: 21/2/2007-5582/31 md.; Mülga: 4/6/2008-5766/11 md.)

Yukarıda yer alan istisnalara ilave olarak özel kanunlarda yer alan muafiyet ve istisnalara ilişkin hükümler saklıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Harç Alma Ölçüleri ve Nispetleri

Harç alma ölçüleri: –Madde 60

Tapu ve kadaastro harcları, (4) sayılı tarifede yazılı işlemlerden, işlemlerin nevi ve mahiyetine göre, değer esaslı üzerinden nispi veya maktu olarak alınır.

Değer esası: –Madde 61

Değer ölçüsüne göre harca tabi işlemlerde (4) sayılı tarifede yazılı değerler esastır.

İpotekli gayrimenkuller: –Madde 62

Rehin ile takyidedilmiş bir gayrimenkulün bağışlanmasında bağışlama yapıldığı anda bakiye kalan rehinli borç miktarı gayrimenkulün mukayyet kıymetinden indirilir.

Kayıtlı değer, emlak vergisi değeri): –Madde 63

(Değişik: 3/4/2002-4751/5 md.)

Bu Kanunda sözü edilen “kayıtlı değer” veya “ emlâk vergisi değeri” deyimi; 1319 sayılı Emlâk Vergisi Kanununun 29 uncu maddesine göre belirlenen vergi değerini ifade eder.

(Değişik ikinci fıkra: 4/6/2008-5766/11 md.) Gayrimenkul devir ve iktisaplarında tapu ve kadaastro harcı, emlak vergisi değerinden az olmamak üzere, beyan edilen devir ve iktisap bedeli üzerinden hesaplanır.

(Ek fıkra: 18/2/2009-5838/16 md.) Kat irtifaklı gayrimenkul devir ve iktisaplarında harç, devir ve iktisap bedelinin tamamı üzerinden hesaplanır.

(Değişik üçüncü fıkra: 4/6/2008-5766/11 md.) Tapuda yapılan işlemde sonra, emlak vergisi değerinden daha düşük bir bedel üzerinden harç ödendiğinin veya beyan edilen devir ve iktisap bedelinin gerçek durumu yansıtmadığının tespit edilmesi halinde, aradaki farka isabet eden harç ikmalen veya re’sen tarh edilir. Bu suretle tarh edilecek tapu ve kadaastro harcı için, 213 sayılı Vergi Usul Kanununda yer alan vergi ziyai cezası % 25 nispetinde uygulanır. Takdir komisyonu kararlarına istinaden bu fıkra uyarınca tarhiyat yapılamaz.

Harcın hesabında **10 Yeni Türk Lirasına** kadar olan matrah kesirleri dikkate alınmaz.
Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespiti Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Harcın nispeti: –Madde 64

Tapu ve kadaastro harcları (4) sayılı tarifede yazılı nispetler üzerinden alınır.

Muhtelif işlemler aynı zamanda yapılırsa her işlem ayrı ayrı harca tabidir. Şu kadar ki ifrazen yapılan taksimlerde bu fıkra hükmü uygulanmaz.

Çıplak mülkiyet ve intifa haklarına ait harcların hesabında, kayıtlı değerin **üçte biri** çıplak mülkiyete, **üçte ikisi** de intifa hakkına ayrılır.

Tashih harcı: –Madde 65

Tapu sicilinde kayıtlı arsa ve arazi üzerinde yeniden inşa olunacak bina ve sair tesislerin tes-cilinde veya her nevi vasıf değişikliklerinde tashih harcı alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Harcın Ödenmesi

Ödeme usulü: –Madde 66

Tapu ve kadaastro harcları, makbuz karşılığında ödenir.

Bunun şeklini Maliye Bakanlığı düzenlemeye yetkilidir.

Ödeme yeri: –Madde 67

Tapu ve kadastro harçları, işlemin yapıldığı yerin vergi dairesine ödenir. Maliye Bakanlığınca yetki verilmesi halinde ilgili kuruluşlar tarafından da tahsil olunabilir.

Kadastro ve tapulama harçlarında ödeme zamanı: –Madde 68

Kadastro ve tapulama harçları tahakkukundan itibaren (ihtilafli işlerde hükmün kesinleştiği tarihi takip eden aybaşından itibaren) **bir sene** içinde ödenir.

İştirak halindeki mülkiyetlerde tahakkuk ettirilen harcın tamamı, diğer şeriklere rücu hakkı mahfuz kalmak şartıyla, o gayrimenkule fiilen zilyed bulunan şerikten ve birden ziyade şerik fiilen zilyed bulunuyorsa bunlardan herhangi birinden tahsil olunur.

Ancak, kadastro ve tapulaması yapılan gayrimenkul bu süre içinde tedavül ederse, harç yeni malik adına yapılacak tescilden önce ödenir.

Tapulama Kanununun 71 inci maddesi hükmü mahfuzdur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Harcın teminatı: –Madde 69

Tapulama Kanununa göre tahakkuk etmiş olup tapu kütüğünde kayıtlı bulunan gayrimenkuller kadastro harclarında harcın teminatıdır ve maliki değiştii takdirde yeni malikten dahi tahsil olunur.

Gönderilecek listeler ve sorumluluk: – Mükerrer Madde 69

Tapu ve kadastro idareleri, devreden ve iktisap edenin adı ve adresi ile gayrimenkulün harca esas tutulan değerini ve vasıflarını, noterler de düzenledikleri veya tastik ettikleri gayrimenkullerin zilyetlik devir sözleşmelerinin birer örneğini şekli ve muhtevası Maliye Bakanlığınca tespit edilecek listelerle birlikte işlemin yapıldığı tarihi izleyen ay başından itibaren **en geç 15 gün** içinde ilgili vergi dairesine bildirmekle mükelleflerdir.

Bu Kanuna göre bildirme mecburiyetini yerine getirmeyenler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 150 nci maddesinin **1, 2 ve 3** üncü bentlerinde yazılı olanlar için uygulanan ceza hükmolünür.

Belediyeler ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığının ilgili memurları arsa, arazi veya bina üzerine yeniden inşa edilen binalarla ilgili yapı kullanma iznini (iskan belgesini) vermeden önce, gerekli harcın ödendiğini gösterir belgeleri talep etmeye mecburdurlar.

Akdin daire dışında yapılması: –Madde 70

Tapu memurlarının istek üzerine bir hakkı tesis, tadil veya terkin gibi tapu işlemleri için daire dışına gitmeleri halinde birinci derecede Devlet memurunun aldığı geçici görev yolluğunun 2/3'ü tazminat olarak emaneten mal sandığına yatırılır. Görevin tamamlanmasından sonra bu miktarın yarısı Hazineye gelir kaydedilir. Diğer yarısı tazminat olarak Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce hazırlanacak yönetmelikte belirtilen esaslara göre ilgili memurlar arasında dağıtılır. İstenen yere gidilmekten vazgeçilirse emaneten alınan para ilgisine geri verilir. Mutad ulaştırma aracının sağlanması iş sahiplerine aittir.

İfraz, taksim, yüzölçümü gibi işler için harice gidildiği takdirde, ilgili memurlara Harcırah Kanunu hükümleri gereğince yollukları verilir.

Dikkat: (Devamı 3915 inci sayfadadır.)

BEŞİNCİ KISIM

Konsolosluk Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet

Mevzu: –Madde 71

Türkiye Cumhuriyeti muvazzaf ve fahri konsoloslukları tarafından yapılacak konsolosluk işlemlerinden bu kanuna bağlı (5) sayılı tarifede yazılı olanları, konsolosluk harçlarına tabidir. İcabında Türkiye menfaatlerini deruhte eden yabancı devlet muvazzaf ve fahri konsoloslukları tarafından yapılacak konsolosluk işlemlerinden yukardaki fıkrada belirtilmiş olanları da bu Devletin kabul etmesi halinde konsolosluk harçlarına tabidir.

Konsoloslarca yapılacak noter işlemleri: –Madde 72

Konsoloslar tarafından yapılacak noter işlemlerinde, kanunun noter harçlarına ait hükümleri uygulanır.

Mükellef: –Madde 73

Konsolosluk harclarını, harca mevzu olan işlemin yapılmasını isteyen kişiler ödemekle mükelleftirler.

İKİNCİ BÖLÜM İstisnalar

Harçdan müstesna işlemler: –Madde 74

Aşağıdaki mevzular harcdan müstesnadır:

- a) Yabancı memleketlere tedavi maksadiyle gidenlere ait işlemler,
- b) Yabancı memleketlerde öğrenim ve inceleme için bulunan öğrencilerle, resmi bir göreve veya Devletçe tedavi veya hava taşımasına gönderilmesi sebebiyle, bulunduğu sırada ölen Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, askeri ve sivil memurlar, subaylar ve erlerin ve Türk mürettebatının terekeleriyle ilgili bütün işlemler,
- c) Doğum ve ölüm ilmuhaberleri,
- d) Konsoloslukların yetkilerine giren askeri işlemlere ait her türlü kağıtların düzenlenmesi veya onaylanması,

- e)** Öğrenci müfettişliği bulunmayan yerlerde müfettişlik görevi yapan konsoloslukların bu işlere ilişkin olarak düzenleyecekleri ve onaylayacakları kağıtlar.
- f)** (Ek: 28/12/2001-4731/6 md.) Türkiye'deki kurum ve kuruluşlara hibe olarak yardım amacıyla gönderilecek mal, malzeme, araç ve gereçler için konsolosluklarda düzenlenecek hibe senetleri.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Harç Alma Ölçüleri ve Nispetleri

Harç alma ölçüleri: –Madde 75

Konsolosluk harçları, (5) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer veya ağırlık ölçüsüne göre nispi işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Harcın nisbeti: –Madde 76

Konsolosluk harçları (5) sayılı tarifede yazılı nisbetler üzerinden alınır.

Konsoloslar tarafından yapılacak noter işlemlerinde (2) sayılı tarifede yazılı nispetler uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Harcın Ödenmesi

Ödeme usulü: –Madde 77

Konsolosluk harçları, makbuz karşılığında ödenir.

Ödeme zamanı: –Madde 78

Konsolosluk harçları, ilgili işlemin sona ermesinden önce peşin olarak ödenir.

Yabancı para ile tahsil edilecek harçların hesabı: –Madde 79

Konsolosluk harçları ile Türkiye Cumhuriyeti Muvazzaf ve Fahri Konsolosluklarının yaptıkları her türlü işlemlere ait harçlar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit ve ilan edilecek döviz kurlarına göre ve bu işlemlerle ilgili tarifelere ayrı ayrı veya birlikte emsal uygulanmak suretiyle hesap edilerek tahsil edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Dışişleri Bakanlığının yetkisi: –Madde 80

Yabancı devletler konsolosluklarınca Türklerden alınan konsolosluk harçları, (2) ve (5) sayılı tarifelerde yazılı harçlardan fazla olduğu takdirde, Dışişleri Bakanlığı mukabele bilmisil olarak o devletler uyruklarından aynı miktarda Konsolosluk harçları almaya yetkilidir.

Zaruri giderler: –Madde 81

Kanuna göre alınması icabeden harçlardan başka muhafaza ücreti, hakem, hesap görme, bilirkişi, yolluk ve saire gibi, harca tabi işlemler için yapılması zaruri giderler ilgililer tarafından peşin olarak ödenir.

(Ek fıkra:17/9/2004-5234/6 md.) Elçilik ve konsolosluklarda yapılacak konsolosluk işlemleri için zorunlu gider olarak alınacak posta ve haberleşme ücretleri, her ülkenin mahalli şartları da dikkate alınarak Dışişleri ve Maliye bakanlıklarınca birlikte belirlenir. Alınan bu tutarların harcanmayan kısmı ilgisine iade edilir. Mali yıl sonuna kadar ilgisine iade edilemeyenler bütçeye gelir kaydedilir.

Kırtasiye veya diğer büro giderleri için masraf adıyla bir şey alınmaz.

Harçların konsolosluk giderlerine tahsisi: –Madde 82

Konsolosluk harçlarından yapılacak tahsilat tutarının, konsolosluk giderlerine karşılık tutulması veya diğer bir dış temsilciliğine gönderilmesi veya memleketeye getirilmesi hususları, Maliye ve Dışişleri Bakanlıklarınca beraberce kararlaştırılır.

ALTINCI KISIM

Pasaport, İkamet Tezkeresi, Çalışma İzni, Çalışma İzni Muafiyeti, Vize ve Dışişleri Bakanlığı Tasdik Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM Mükellefiyet

Mevzu: –Madde 83

Pasaport, ikamet tezkeresi, çalışma izni, çalışma izni muafiyeti, vize ve Dışişleri Bakanlığı tasdik işlemlerinden bu kanuna bağlı (6) sayılı tarifede yazılı olanlar harca tabidir.

Mükellef: –Madde 84

Pasaport, ikamet tezkeresi, çalışma izni, çalışma izni muafiyeti ve tasdik harçlarını, harca mevzu olan işlemin yapılmasını isteyen kişiler ödemekle mükelleftir.

İKİNCİ BÖLÜM

İstisna ve Muaflıklar

Harçtan müstesna işlemler: –Madde 85

Pasaport Kanunu hükümlerine uygun olarak verilecek aşağıda yazılı pasaportlar, ikamet tezkereleri, çalışma izni, çalışma izni muafiyeti ve tasdik işlemleri harçtan müstesnadır:

- a) Diplomatik pasaportlar, hususi pasaportlar ve hizmet pasaportları,
- b) Yabancı memleketlere münhasıran öğrenim için gideceklere gerek Türkiye'den çıkarken ve gerekse yabancı memleketlerde öğrenimlerini tamamlayıncaya kadar verilecek pasaportlar,
- c) Yabancı memleketlerde yoksul kalmış oldukları sabit olan Türk vatandaşlarına, Türkiye Cumhuriyeti konsoloslukları tarafından münhasıran Türkiye'ye dönüş yolculuğu için muteber olmak ve veriliş tarihinden itibaren **en fazla üç ay** içinde kullanılmak üzere verilecek pasaportlar,
- d) Seyahatleri Türkiye için kültürel, ticari veya sosyal bir fayda sağlayacak mahiyette bulunduğu sabit olanlarla, Milli Eğitim Bakanlığının izni ile ilmi incelemelerde bulunmak veya yabancı

memleketlerde yapılacak, spor temas ve müsabakalarına katılmak üzere toplu halde gezi yapacak öğretmen, öğrenci ve sporculara verilecek pasaportlar,

e) Yabancı memleketlerde, Türk konsoloslukları tarafından düzenlenen veya tasdik olunan evrakın Dışişleri Bakanlığınca tasdiki,

(2) 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Kanununun 27 nci maddesiyle, bu maddede yer alan "ikamet tezkeresi," ibaresinden sonra gelmek üzere "çalışma izni, çalışma izni muafiyeti," ibaresi eklenmiştir.

(3) 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Kanununun 27 nci maddesiyle, bu maddede yer alan "ikamet tezkeresi" ibaresinden sonra gelmek üzere ",çalışma izni, çalışma izni muafiyeti" ibaresi eklenmiştir.

(4) 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Kanununun 27 nci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "ikamet tezkereleri" ibaresinden sonra gelmek üzere ",çalışma izni, çalışma izni muafiyeti" ibaresi eklenmiştir.

- f)** Türkiye'deki yabancı konsolosluk müstahdemleriyle, bu konsoloslukların meslekten olan memurları yanında ikamet etmek suretiyle hizmetlerinde bulunan yabancılara verilecek ikamet tezkereleri (Karşılıklı olmak şartıyla).
- g)** Dışişleri Bakanlığınca mütekabiliyet esası gözönünde tutularak belirlenecek ülkeler uyruklarına verilecek ikamet tezkereleri, çalışma izni, çalışma izni muafiyeti
- h)** (Ek: 29/1/2016-6663/4 md.) Tahsilde olup **25 yaşını** doldurmamış olanlara verilecek pasaportlar.

Harçtan muaf olanlar: –Madde 86

İş ve İşçi Bulma Kurumu aracılığı ile çalışmak üzere yabancı memleketlere giden işçilere yalnız **iki yıllık** süre için verilen pasaportlar ile aynı süre içinde bu pasaportların refakat hanesinde kayıtlı olanlar veya kayıt edilecekler pasaport harcından muaftır.

: –Madde 87

Milli veya Milletlerarası tarih, kültür ve güzel sanatlar şenlikleri ve festivalleri, spor müsabakaları kongreler ve konferanslar, sergi ve panayırar münasebetiyle, Türkiye'ye gelecek veya başka memleketlerde vukubulacak aynı mahiyetteki milletlerarası gösterilerde bulunmak veya bunlara katılmak için, Türkiye'den transit geçecekler harçsız vize verilir.

Cumhurbaşkanınca belli edilecek yerlere turizm tedavi veya hava değişimi maksadiyle gelecekler de, tesbit edilen şartlara bağlı olmak üzere harçsız vize verilir.

Bu maddede yazılı giriş vizeleri (Turist) damgasını taşıyacaktır.:

–Madde 88

Aşağıda yazılı yabancılara ikamet tezkeresi harçsız olarak verilir:

- a)** Türk okullarında veya fakültelerinde okuyan öğrenciler,
- b)** Münhasıran basın ve yayın kuruluşları için muhabirlik yapanlar,
- c)** Devlet, il özel idareleri, belediyeler, İktisadi Devlet Teşekkülleri ve bunlara bağlı resmi müesseseler tarafından istihdam edilen profesör ve uzmanlarla, iş sahibi olmıyan eşleri ve çocukları,
- d)** Mali durumlarının bozuk olduğuna ikamet tezkeresi vermeye yetkili makamlarca kanaat getirilen yoksullar,
- e)** Türk aslından olup Türk kültürüne bağlı ecnebi uyruklular.

(2) 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Kanununun 27 nci maddesiyle, bu bentte yer alan “ikamet tezkereleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “,çalışma izni, çalışma izni muafiyeti” ibaresi eklenmiştir.

(3) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 51 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

(4) Bu bentte yer alan "gazete muhabirliği yapanlar" ibaresi, 16/7/2004 tarihli ve 5228 sayılı Kanununun 59 uncu maddesiyle "basın ve yayın kuruluşları için muhabirlik yapanlar" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

f) (Ek: 4/4/2013-6458/123 md.) Uzun dönem ikamet izni bulunanlar,

g) (Ek: 4/4/2013-6458/123 md.) İnsan ticareti suçunun mağduru olanlar.

h) (Ek: 10/9/2014-6552/23 md.; Değişik: 28/7/2016-6735/27 md.) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında çalışma izni veya çalışma izni muafiyeti alanlar.

i) (Ek: 28/7/2016-6735/27 md.) Turkuaz Kart sahibi yabancılar ile bunların yabancı eşi, kendisinin ve eşinin ergin olmayan veya bağımlı yabancı çocuğu.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Harç Alma Ölçüleri ve Nispetleri

Harcın ölçüleri: –Madde 89

Pasaport, ikamet tezkeresi, çalışma izni, çalışma izni muafiyeti ve tasdik harçları, (6) sayılı tarifede yazılı işlemlerden, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Yeniden harç alınması: –Madde 90

Sürelerinin sona ermeleri sebebiyle yenilenen ikamet tezkerelerinden, çalışma izinlerinden ve çalışma izni muafiyetlerinden tam, kaybolan ikamet tezkerelerinin, çalışma izinlerinin ve çalışma izni muafiyetlerinin yenilenmesi halinde yarı harç alınır.

İkamet tezkerelerinde yarım harç: –Madde 91

Onsekiz yaşını bitirmiyen çocuklara verilecek ikamet tezkerelerinden esas harcın yarısı alınır.

Dışişleri Bakanlığının yetkisi: –Madde 92

Dışişleri Bakanlığınca alınacak tasdik harçlarını karşılık esasına göre bazı devletler uyrukları hakkında artırmaya ve gerektiğinde esas miktarına indirmeye adı geçen Bakanlık yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Harcın Ödenmesi

Ödeme usulü: –Madde 93

Pasaport, ikamet tezkeresi, çalışma izni, çalışma izni muafiyeti, vize ve Dışişleri Bakanlığı tasdik harçları makbuz karşılığında veya basılı damga konulması suretiyle alınır.

Ödeme zamanı: –Madde 94

Pasaport, ikamet tezkeresi, çalışma izni, çalışma izni muafiyeti ve tasdik harçları peşin olarak alınır.

YEDİNCİ KISIM

Gemi ve Liman Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet

Mevzu: –Madde 95

Gemi ve liman işlemlerinden, bu kanuna bağlı (7) sayılı tarifede yazılı olanları, gemi ve liman harçlarına tabidir.

İnşa halindeki gemiler: –Madde 96

İnşa halindeki gemilere mahsus sicil işlemleri de, gemi sicil işlemleri gibi harca tabidir.

Ancak inşa halindeki gemilere mahsus sicilde kayıtlı bir geminin, **asıl** sicile geçirilmesinde evvelce yapılmış ve harca tabi tutulmuş işlemlerden ayrıca harç alınmaz.

Mükellef: –Madde 97

Gemi ve liman harçları, taraflarca aksi kararlaştırılmamışsa aşağıda yazılı kişiler tarafından ödenir:

- a)** Mülkiyet hakkını iktisabedenler, (İktisabeden kişiler birden fazla ise, harçları hisseleri oranında öderler),
- b)** İpoteklerde ipoteği tesis edenler,
- c)** Bunlar dışında kalan işlemlerde lehine işlem yapılmış olanlar.

İKİNCİ BÖLÜM İstisnalar

Harçtan müstesna tutulan işlemler: –Madde 98

Aşağıda yazılı mevzular harçtan müstesnadır:

- a)** İlgililerin kusurları olmaksızın gemi sicil memurları tarafından yapılan hatalarla ilgili düzeltmeler ile mahkemeler, icra ve iflas daireleri ve diğer resmi dairelerce istenecek suretler,
- b)** Mücbir sebeplerden dolayı limana uğrıyan ticaret gemileri ile her nevi deniz ürünleri avında kullanıldıkları müddetçe av, havuz, depo gibi özel tertibatı bulunan milli balık ve sünger gemilerine verilecek liman çıkış belgeleri.
- c)** Turist nakleden ve başkaca ticari işlemde bulunmıyan turist gemileriyle, ilmi mevzularda kullanılan gemilerin liman çıkış belgeleri.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Harç Alma Ölçüleri ve Nispeti

Harç alma ölçüleri: –Madde 99

Gemi ve liman harçları, (7) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer veya ağırlık ölçüsüne göre nispi, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Değer esası: –Madde 100

Değer ve ağırlık ölçüsüne göre harca tabi işlemlerde (7) sayılı tarifede yazılı değer ve ağırlıklar esastır.

Harcın nispeti: –Madde 101

Gemi ve liman harçları (7) sayılı tarifede yazılı nispetler üzerinden alınır. Muhtelif işlemlerin aynı zamanda yapılması halinde her işlemde ayrı ayrı harç alınır.

Liman ıkış belgesi harcında indirim: –Madde 102

Türkiye limanları arasında muntazam seferler yapan ticaret gemilerinden hareketlerinde tam, dönüşlerine kadar uğrıyacakları liman ve iskelelerde **1/5** nispetinde, keza ticari işlemlerde bulunmıyan ticaret gemilerinden de **1/5** nispetinde liman çıkış belgesi harcı alınır.

Denize elverişlilik belgesi harcında indirim: –Madde 103

Uluslararası tanınmış gemi tasnif kurullarından belge alındığı takdirde, ayrıca denetleme yapılmamışsa veya kısmen yapılmışsa denize elverişlilik belgesi harcı yarı nispetinde alınır.

Ölçme belgeleri harcında indirim: –Madde 104

Gemide yapılacak tadiller veya makine değişimi dolayısıyla verilecek ölçme belgelerinden **1/3** nispetinde harç alınır.

Tasdik harcında indirim: –Madde 105

Deđiřtirme veya kaybedilme sebebiyle verilecek gemi tasdiknamelerinden tarifede yazılı miktarın 1/5'i nispetinde harç alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Harcın Ödenmesi

Ödeme usulü: –Madde 106

Gemi ve liman harçları, makbuz karşılığında ödenir.

Ödeme zamanı: –Madde 107

Gemi ve liman harçlarının tamamı peşin olarak ödenmedikçe, harca mevzu olan işlem yapılmaz.

Ancak, liman başkanlığı bulunmayan iskelelere uğriyan gemilerden liman çıkış belgesi harcı ilk uğradığı liman başkanlığı bulunan limanda tahsil edilir.

SEKİZİNCİ KISIM

İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet

Mevzuu: –Madde 108

İmtiyazname, ruhsatname ve diplomalardan bu kanuna bağlı (8) sayılı tarifede yazılı olanları harca tabidir.

Mükellef: –Madde 109

İmtiyazname, ruhsatname ve diploma harçlarını kendilerine bu belgeler verilen kişiler ödemekle mükelleftirler.

İKİNCİ BÖLÜM

Harç Alma Ölçüleri ve Nispetleri

Harç alma ölçüleri: –Madde 110

İmtiyazname, ruhsatname ve diploma harçları, (8) sayılı tarifede yazılı belgelerden, belgenin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Yeniden harç alınması: –Madde 111

Bu kanunda ve ekli tarifede aksine hüküm bulunmıyan hallerde, bu kısımda yazılı olup harca tabi tutulmuş olan belgelerin, yenilenmelerinde veya devir suretiyle başkalarına intikallerinde ve herhangi bir sebeple iptal edildikten sonra yenilenmelerinden tekrar tam harç alınır.

Beratlı bir ihtiranın tadil ve ıslahı veya yapılacak ilaveler için verilecek tasdikname yerine, yeni bir berat istenirse, yeniden harç alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Harcın Ödenmesi

Ödenme usulü: –Madde 112

İmtiyazname, ruhsatname ve diploma harçları, makbuz karşılığında ödenir.

Ödeme zamanı: –Madde 113

Bu harçlar peşin olarak alınır.

(Değişik: 28/12/2001-4731/6 md.) Yıllık harçlar, her yıl ocak ayının başında yıllık olarak tahakkuk ettirilmiş sayılır. Tahakkuk ettirilen harçlar ayrıca mükellefe tebliğ olunmaz ve ocak ayı içerisinde ödenir. (Ek cümle: 31/5/2012-6322/18 md.) Denetim kuruluşları yetkilendirme belgesi harçları ise kurumlar vergisi beyannamesi verme süresi içerisinde verilen bildirim üzerine, bağımsız denetim faaliyetlerinden elde edilen gayrisafi iş hasılatı esas alınarak tahakkuk ettirilir, tahakkuk ettirilen harçlar ayrıca mükellefe tebliğ edilmez ve mayıs ayı içerisinde ödenir.

(Ek fıkra: 3/4/2013-6456/16 md.) Elektrik üretimi lisans harçları her yıl kurumlar vergisi beyannamesi verme süresi içerisinde verilen bildirim üzerine, elektrik üretim faaliyetlerinden elde edilen gayrisafi iş hasılatı esas alınarak tahakkuk ettirilir, tahakkuk ettirilen harçlar ayrıca mükellefe tebliğ edilmez ve mayıs ayı içerisinde ödenir. Genel bütçe geliri olarak kaydedilen elektrik üretimi lisans harçlarından hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretim lisans harçlarının **%90'ı**, haziran ayının sonuna kadar, hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretimi yapan tesisin bulunduğu yerin il özel idaresine, il özel idaresi bulunmayan yerlerde büyükşehir belediyesine aktarılır. Hesaplanarak aktarılan bu tutarlar, 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine

ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanuna göre belediyelere ve il özel idarelerine ayrılacak payların hesabında matraha dâhil edilmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Belgelerin süresi ve yıl kesirleri: –Madde 114

Kaybedilmeleri sebebiyle yeniden alınacak belgeler, kaybolan asıllarının süresi kadar muteberdir. Yıllık harca tabi olanlar yıl ortasında alınırsa ancak verildiği mali yılın sonuna kadar muteber olurlar. Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça, her yıl alınacak harclarda yıl kesirleri, tam yıl gibi harca tabidir.

Harçların geri verilmesi: –Madde 115

İlgililerin kusuru olmaksızın Devlet tarafından görülen lüzum sebebiyle iptal edilen belgeler için evvelce alınmış harçlar, **iki yıl** içinde ve istek üzerine geri verilir.

Diploma harcının ödenmemesi: –Madde 116

Diploma harcı ödenmedikçe resmi veya özel daire ve müesseselere mezuniyete ait yazılar yazılamıyacağı gibi buna ait bir vesika da verilemez.

Sınıfların tesbiti: –Madde 117

Bu kısımda yazılı olup sınıfa göre harca tabi tutulmuş olan işlerde sınıf dereceleri harç mevzuu olan işlemi yapan makamlar tarafından tayin olunur.

DOKUZUNCU KISIM

Trafik Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet ve Muaflıklar

Mevzuu: –Madde 118

Trafik işlemlerinden bu kanuna bağlı (9) sayılı tarifede yazılı olanları,trafik harclarına tabidir.

Harçtan muaf olanlar: –Madde 119

Askeri ehliyetnameyi haiz askeri şoförlerden muayene ve imtihan komisyonlarınca yapılacak imtihanı mütaakıp kazananların, askeri şoför ehliyetnameleri, imtihanları ve ehliyetname vizeleri, harçtan muaftır.

Mükellef: –Madde 120

Trafik harclarını, harca mevzu olan işlemin yapılmasını isteyen kişiler ödemekle mükelleftir.

İKİNCİ BÖLÜM

Harç Alma Ölçüleri, Nispetleri ve Ödenmesi

Harç alma ölçüleri: –Madde 121

Trafik harçları, (9) sayılı tarifede yazılı işlemlerden, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Harcın ödenmesi: –Madde 122

Trafik harçları, makbuz karşılığında ödenir.

ONUNCU KISIM

Kısımlar Arasında Müşterek Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Muafliklar ve İstisnalar

Özel kanunlardaki hükümler: –Madde 123

Özel kanunlarla harçtan muaf tutulan kişilerle, istisna edilen işlemlerden harç alınmaz.

Ancak, İş Kanununa tabi işçilerin ve çırakların iş mahkemelerindeki dava ve bu mahkemelerden almış oldukları ilamların takiplerinde harçtan muafiyet gündelikleri veya aylık ücretleri **16 yaşını** doldurmuş işçiler için belirlenen asgari ücreti geçmeyen işçiler ve çıraklar hakkında uygulanır.

(Ek fıkra: 20/6/2001-4684/23 md.; Değişik: 25/12/2003 - 5035/31 md.) Anonim, eshamlı komandit, limited şirket ve kooperatiflerin kuruluş, pay devri, sermaye artırım, birleşme, devir, bölünme ve nev'i değişiklikleri nedeniyle yapılacak işlemler ile Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri (Değişik parantez içi hüküm: 15/7/2016-6728/33 md.) (Bu kooperatifler tarafından bankalardan kullanılacak

krediler için verilecek kefaletler ile Kredi Garanti Fonu Anonim Şirketi ve 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (p) bendinde belirtilen kurumlar tarafından verilecek kefaletler dâhil) bankalar, finansman şirketleri, yurt dışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumlarca kullanılacak kredilere, bunların teminatlarına ve geri ödenmelerine ilişkin işlemler (yargı harçları hariç) bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

(Ek fıkra: 13/2/2011-6111/84 md.; Değişik: 15/7/2016-6728/33 md.) **Kira sertifikası ihracına dayanak teşkil eden her türlü varlık ve hakların; devri, alımı, satımı, kiralanması, vekaleten yönetimi, kira sertifikası ihracı amacıyla bir ortak girişime ortak olunması, iş sahibi sıfatıyla bir eser veya işin yaptırılması ve bu iş veya eserin kiralanması veya satılması ile bu işlemlere bağlı olarak yapılan her türlü teminat, ipotek ve benzeri işlemler, bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.**

(Ek fıkra: 15/7/2016-6728/33 md.) **Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarına ilişkin olarak Yatırım Teşvik Belgesi sahibi yatırımcılarla bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kâğıtlar, münhasıran yatırım döneminde belge kapsamındaki yatırıma yönelik gayri maddi hakların kiralanması ve satın alınmasına ilişkin düzenlenen kâğıtlar, belge kapsamında sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşasına yönelik düzenlenen sözleşmeler, taahhütnameler, teminatlar ve bu mahiyetteki kâğıtlar ile söz konusu yatırımlara yönelik**

danışmanlık ve teknik müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

(Ek fıkra: 15/7/2016-6728/33 md.) İleri teknolojiye sahip ve teknoloji transferi sağlayacak yurt dışında yerleşik şirketlerin satın alınması ile bu alımlara yönelik mali ve hukuki danışmanlık hizmeti alımına ilişkin düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

(Ek fıkra: 15/7/2016-6728/33 md.) Yatırımlarda Devlet yardımları hakkında kararlarla belirlenen yüksek ve orta-yüksek teknolojili sanayi sınıfında yer alan ürünlerin imalatına ilişkin olarak imalatçılar ile tedarikçileri arasında mal ve hizmet alımı nedeniyle düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

(Ek fıkra: 15/7/2016-6728/33 md.) Binalarda ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik olarak yapılan işlemler ile 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz sanayi işletmelerince münhasıran imalat sanayinde kullanılmak üzere yeni makine ve teçhizat alımına yönelik olarak yapılan işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

(Ek fıkra: 15/7/2016-6728/33 md.) Ürünlerin yurt dışında tanıtım ve pazarlamasını sağlamak amacıyla, miktarı ticari teamüllere uygun örnek ürünler, tanıtım malzemeleri veya promosyon amaçlı

ürünlerin bedelsiz ihracatına ilişkin yapılan işlemler ile yurt dışındaki fuarlara katılım amacıyla yapılan işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

(Ek fıkra: 15/7/2016-6728/33 md.) Her türlü gemi, yat ve diğer su araçlarının inşası, yenileme ve dönüşümü ile bakım ve onarımına yönelik olarak düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

(Ek fıkra: 15/7/2016-6728/33 md.) Öğrencilerin burs veya öğrenim kredisi almak ve okula veya öğrenci yurduna girebilmek için düzenledikleri sözleşme, taahhütname, kefaletname ve benzeri kâğıtlara ilişkin işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

(Ek fıkra: 28/11/2017-7061/31 md.) Kamu özel iş birliği projelerinin finansmanı için yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetler karşılığında fon temin etmek üzere kurulan özel amaçlı kuruluşların, bu fonları proje yüklenicisi firmalara kullandırmasına ilişkin işlemler ile bunların teminatı ve geri ödenmesine ilişkin işlemler, yargı harçları hariç, bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

(Ek fıkra: 23/7/2010-6009/19 md.) Bu maddede veya diğer kanunlarda yer alan harçtan muafiyete ilişkin hükümler, bu Kanunun (1) sayılı Tarifesinin "(A) Mahkeme Harçları" bölümünün (V)

numaralı fıkrasındaki “keşif harcı” ve (1) sayılı Tarifesinin “B) İcra ve iflas harçları” bölümünün (III) numaralı fıkrasındaki “haciz, teslim ve satış harcı” bakımından uygulanmaz.

Diplomat muaflığı: –Madde 124

Yabancı devletlerin Türkiye’de bulunan elçi, maslahatgüzar ve konsolosları ile elçilik ve konsolosluklarına mensup olan ve o memleketin uyrukluğunda bulunan memurları ve Türkiye’de resmi bir göreve memur edilenlerin bu sıfatlarından dolayı yapacakları harca mevzu işlemler, karşılıklı olmak şartıyla bu kanunda yazılı harçlardan muaftır.

İKİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyetle İlgili Genel Hükümler

Özel kanunlara göre harç mükellefi: –Madde 125

Bu kanunun ilgili kısımlarında mükellefiyet hakkında konulmuş hükümlerin aksine, özel kanunlarda hüküm bulunduğu takdirde özel kanun hükmü uygulanır.

Re'sen yapılan işlemler: –Madde 126

Herhangi bir istek olmaksızın re'sen yapılacak işlemlere ait harçlar, bu kanunda aksine hüküm yoksa, lehine işlem yapılan kişilerden alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ödeme ile İlgili Genel Hükümler

İşlemin yapılamıyacağı: –Madde 127

Bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, harçların tamamı peşin olarak ödenmeden harca mevzu olan işlem yapılmaz.

Memurların Sorumluluđu: –Madde 128

Gerekli harçları tamamen almadan işlem yapan memurlar harcın ödenmesinden mükellefler ile müteselsilen sorumludurlar.

İşin hitamında alınacak harçlarda ödeme zamanı: –Madde 129

Kendi kısımlarında ödeme zamanı tesbit edilmemiş olup da, mahiyetleri icabı işin sonunda alınması lazım gelen harçlar; harç alacağıının doğması tarihinden itibaren **15 gün** içinde ödenir.

Zamanında ödenmiyen harçlar: –Madde 130

Bu kanunda ödenmeleri için belli bir süre tesbit edilmiş olan harçlar süresi içinde ödenmemiş ise, ilgili makam ve daireler tarafından, sürenin sonundan itibaren **15 gün** içinde bir müzekkere ile o yerin ilgili vergi dairesine bildirilir. Müzekkerede harcın nevi ve mahiyeti, miktarı, mükellefin adı ve soyadı ve en son ikametgah adresi açıkça gösterilir.

Genel Ödeme şekli: –Madde 131

Harçlar, bu kanunun ilgili kısımlarında yazılı şekillerde ödenir.

Ancak Maliye Bakanlığı konunun özelliğini gözönünde bulundurarak, harçların, makbuz karşılığı veya basılı damga vurdurulması veya sair bir şekilde tahsili için ilgili dairelere yetki verebilir.

Harçları almaya yetkili daireler: –Madde 132

Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde harçlar, harca mevzu olan işlemleri yapan daireler tarafından tahsil olunur.

Maliye Bakanlığı lüzum gördüğü takdirde harçları doğrudan doğruya vergi dairelerince tahsil ettirmeye yetkilidir.

(Ek fıkra: 15/7/2016-6728/34 md.) Bu Kanuna bağlı (1) sayılı tarifinin "C) Ticaret sicili harçları:" başlıklı bölümünde yazılı ticaret sicili işlemlerine ilişkin harçlar, ticaret ve sanayi odaları veya ticaret odaları veyahut ilgili odalar tarafından makbuz karşılığı peşin olarak tahsil edilir. Bu suretle tahsil olunan **bir aya** ait harçlar şekil, içerik ve muhteviyatı Maliye Bakanlığınca belirlenen bir bildirim ile ticaret sicili müdürlüğünü bünyesinde bulunduran odanın muhtasar yönünden bağlı olduğu vergi dairesine, izleyen ayın on beşinci günü akşamına kadar bildirilip ödenir. Tahsil edilen harçların ilgili vergi dairesine süresinde ödenmemesi durumunda, harç ilgili odadan 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Süresinde vergi dairesine beyan edilmeyen tutarlar hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümleri uygulanır. İşlemden doğan harç-

ları tamamen almadan işlem yapan ticaret sicili müdürlüğü görevlileri ve ilgili odalar harcın ödenmesinden mükelleflerle birlikte müteselsilen sorumludur.

(Ek fıkra:9/6/2021-7327/10 md.) Bu Kanuna bağlı (4) sayılı tarifenin "I- Tapu işlemleri:" başlıklı bölümünün 13 numaralı fıkrasının (a) bendine göre tahsil edilmesi gereken cins tashihi harcı, ilgili belediyesinde yapı kullanma izni harcı ile birlikte makbuz karşılığı peşin olarak tahsil edilir. Bu suretle tahsil olunan harçlar; şekil, içerik ve muhteviyatı Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen bir bildirim ile cins tashihi harcının tahsiline yetkili vergi dairesine, tahsil edildiği günün akşamına kadar bildirilip ödenir. Tahsil edilen harçların ilgili vergi dairesine süresinde ödenmemesi durumunda, harç ilgili belediyeden 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Süresinde vergi dairesine beyan edilmeyen tutarlar hakkında 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümleri uygulanır. İşlemden doğan harçları tamamen almadan işlem yapan belediye personeli ve ilgili belediyeler harcın ödenmesinden mükelleflerle birlikte müteselsilen sorumludur.

Tahsilatın vergi dairesine yatırılması: –Madde 133

Maliye Bakanlığının izniyle basılı damga kullanan veya makbuzla tahsilatta bulunan memurlar **bir aya** ait tahsilat tutarlarını ertesi ayın beşinci günü akşamına kadar en yakın vergi dairesine yatırmakla mükelleftirler. **500 Yeni Türk Lirasını** geçen tahsilat bu süre ile bağlı olmaksızın derhal yatırılır.

Maliye Bakanlığı lüzum gördüğü yerlerde bu miktarı artırmaya yetkilidir.

Teftiř ve kontrol yetkisi: –Madde 134

Vergi Müfettiřleri ve Vergi Müfettiř Yardımcıları ile mahallin en büyük mal memurları her hal ve takdirde, harçları tahsile salahiyetli memurların hesaplarını teftiş ve kontrole yetkilidirler.

Mahallin en büyük mal memuru tarafından kontrol memurlarına da bu hususta yetki verilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler: –Madde 135

Harçlar sayfa üzerine hesap edildiği hallerde 20 satır bir sayfa ve 50 harf bir satır itibar olunur. Son sayfa 20 satırdan eksik olsa da bir sayfa sayılır.

: –Madde 136

(Mülga: 22/7/1998-4369/82 md.)

: –Madde 137

(Mülga: 30/12/2004-5281/44 md.)

: –Madde 138

Bu kanunda takdir olunacak değer üzerinden harç ödenmesi lazım gelen hallerde bu değer Vergi Usul Kanununda yazılı takdir komisyonlarınca tesbit olunur.

: –Mükerrer Madde 138

Bu Kanuna bağı tarifelerde yer alan maktu harçlar (Maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil), bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Bakanlar Kurulunca belirlenen miktarlar ile bu miktarların Vergi Usul Kanunu uyarınca **1990 yılı** için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranı ile çarpılmak suretiyle bulunacak tutarların toplamı kadar artırılmıştır.

Her takvim yılı başından geçerli olmak üzere önceki yılda uygulanan maktu harçlar (Maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil), o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır.(Ek cümle:25/12/2003-5035/32 md.; Mülga: 30/12/2004-5281/44 md.)

Bu suretle hesaplanan harç tutarlarınının 10 Yeni Kuruşa kadarki kesirleri nazara alınmaz.

Bu Kanuna bağı tarifelerdeki 1.1.1994 tarihi itibariyle geçerli olan maktu harçlar (maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil) **% 100**, nispi harçlar **% 20** oranında artırılmıştır. Yıllık harç kapsamında bulunan belgelere ait **1994 yılı** kıst dönemine ait harçlar tahsil edilmez. (Değişik ibare: 27/1/2000 - 4503/4 md.) Cumhurbaşkanı, bu Kanuna bağı tarifelerde yer alan maktu harçları veya bu harçların yeniden değerlendirme oranı uygu-

lamak suretiyle belirlenmiş olan tutarları (maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil) ile nispi harçları, tarifeler yahut tarifelerin ilgili fıkra ve bentleri itibariyle birlikte veya ayrı ayrı olmak üzere; maktu harçlarda **yirmi katına**, nispi harçlarda ise **bir katına** kadar artırmaya, uygulanmakta maktu harçları yarısına, nispi harçları ise Kanunla belirlenen oranların **onda birine** kadar indirmeye, bu had ve miktarlar arasında yeni had, miktar ve nispetler tespit etmeye yetkilidir.

Ek Madde 1- (Ek:25/12/2003 - 5035/33 md.; Değişik: 15/7/2016-6728/35 md.)

1. İhracat ve ihracata ilişkin olduğunun tevsiki kaydıyla aşağıda sayılan işlemler harçlardan müstesnadır:

a) İhracat karşılığı yapılacak ödemeler (İhracatın finansmanında kullanıldığıнын tevsiki kaydıyla prefinansman, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu çerçevesinde yapılan ödemelere ilişkin taahhütnameler ile temliknameler ve Sosyal Güvenlik Kurumu prim borçları ile genel bütçeli idarelere olan borçların mahsubu dâhil).

b) İhracattan doğan alacağın ihracatçı tarafından temliki.

c) İhracat bağlantıları için düzenlenecek anlaşmalar.

- ç)** Transit ticarete konu malın satın alınması ve satılması.
- d)** Tedarik edildikleri şekliyle ihraç edilmek üzere mal alımı.
- e)** 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 131 inci maddesine istinaden ithalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi ambalaj malzemesi ithali ile kati ihraç edilen mallara ait ambalaj malzemesinin geçici ihracı ve ithali.
- f)** Dahilde işleme izni kapsamında iznin geçerli olduğu süre içerisinde yapılan ithalat.
- g)** Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında belgenin geçerli olduğu süre içerisinde yapılan ithalat veya yurt içi alımlar.
- ğ)** Gerçekleştirilen mamul ürün ihracatı karşılığı olarak bu ürünlerin üretiminde kullanılan girdilerin Toprak Mahsulleri Ofisinden veya Şeker Kurumunca tespit edilen şeker fabrikalarından alımı.

2. Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesine bağlanan aşağıda sayılan diğer döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemler, belgenin geçerlilik süresi içerisinde belgede yer alan tutarla sınırlı olmak kaydıyla harçtan müstesnadır.

- a)** Cumhurbaşkanı kararı ile yürürlüğe konulan cari yıl yatırım programında yer alan yatırımlardan ve Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının bu programda yer almayan kamu yatırımlarından yabancı para ile finanse edilenlerin yapımını üstlenen ana yüklenici firmaların (alt yükleniciler hariç);
- i)** Tam mükellef olması hâlinde, yabancı paraya isabet eden oranda yapacakları teslim, hizmet ve faaliyetler ile tam mükellef imalatçı firmaların, bahse konu işte kullanılmak üzere bu işin yapımını yüklenen firmaya üreterek yapacakları mal ve malzeme ile hizmet satış ve teslimleri,
- ii)** Dar mükellef olması hâlinde, söz konusu firmanın bu işte kullanacağı mal ve malzemeyi üreten tam mükellef imalatçı firmaların (işî taahhüt eden firmalar dâhil) yapacakları satış ve teslimleri,
- iii)** Tam ve dar mükellef firmaların ortaklığı hâlinde, tam mükellef firmaya kendi faaliyeti oranında, diğer firmaya ise (ii) alt bendi çerçevesinde tam mükellef firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,
- iv)** Yukarıda belirtilen (i), (ii) ve (iii) alt bentleri çerçevesinde proje sahibi kamu kurumları ile bu projeleri üstlenen firmalara proje süresince yapılacak teknik müşavirlik, mühendislik vb. hizmet satışları.

- b)** i) Savunma Sanayii Müsteşarlığınca onaylanan savunma, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilişkili projeleri üstlenmiş tam mükellef imalatçı firmalar ile savunma, güvenlik veya istihbarat alanlarında yapılacak araştırma ve geliştirme projelerini üstlenen tam mükellef imalatçı firmaların yapacakları satış ve teslimler ile bu satış ve teslimler sonrası doğan bakım ve onarım hizmetleri,
- ii) Savunma Sanayii Müsteşarlığınca savunma, güvenlik veya istihbarat alanları açısından önem arz ettiği belirtilen savunma, güvenlik ve istihbarata yönelik her türlü platform, sistem, yazılım, araç ve gereçlerini üreten tam mükellef imalatçı firmalar ile savunma, güvenlik veya istihbarat alanlarında yapılacak araştırma ve geliştirme projelerini üstlenen tam mükellef imalatçı firmaların ülkenin savunma, güvenlik veya istihbaratı ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına yapacakları satış ve teslimler ile bu satış ve teslimler sonrası doğan bakım ve onarım hizmetleri,
- iii) Bu bendin (i) ve (ii) alt bentlerinde belirtilen firmalara, tam mükellef imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

iv) Bu bendin (i) ve (ii) alt bentlerinde belirtilen işleri yüklenen firmanın dar mükellef firma olması hâlinde, tam mükellef imalatçı firmaların bu firmaya üreterek yapacakları satış ve teslimleri.

c) Tam mükellef imalatçı firmaların, Ekonomi Bakanlığınca belirlenen yatırım malları listesinde belirtilen malları üreterek yapacakları satış ve teslimleri.

ç) Tam mükellef imalatçı firmaların, Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında monte edilmemiş haldeki aksam ve parçaları ithal edebilecek firmalara, ithal edebilecekleri bu aksam ve parçaları üreterek yapacakları satış ve teslimleri.

d) Yap-İşlet Modeli çerçevesinde yapılacak yatırım projelerini üstlenen tam mükellef firmaların yapacakları hizmet ve faaliyetleri.

e) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından uluslararası ihaleye çıkarılmış yurt içi veya yurt dışı taşıma işlerini yüklenen tam mükellef firmaların bu faaliyetleri.

f) Uluslararası yük ve yolcu taşımacılığında döviz olarak kazanılan bedellerin yurda getirilmesi kaydıyla kara, deniz veya hava ulaştırma hizmet ve faaliyetleri.

- g)** Yurt dışına yönelik olarak gerçekleştirilecek müteahhitlik, müşavirlik, yazılım ve mühendislik hizmetleri.
- ğ)** Yabancı uyruklulara (diplomatik temsilcilikler ve mensupları dâhil), turistlere veya yurt dışında çalışan Türk vatandaşlarına ülkemizde buldukları sürede, döviz karşılığı verilecek sağlık hizmetleri.
- h)** Turizm müesseseleri ile seyahat acentelerinin yurt içindeki ve yurt dışındaki turizm faaliyetleri sırasında yaptıkları döviz karşılığı hizmet satışları.
- ı)** Bedelleri döviz olarak alınmak kaydıyla yurt dışında yerleşik firmalar adına gerçekleştirilen bakım ve onarım hizmetiyle, dış sefere çıkan Türk ve yabancı bayraklı gemi, uçak veya tırların bakımı ve onarımı, yenileme ve dönüşüm ile bakım, onarım, yenileme ve dönüşüm kapsamında gerçekleştirilen mal (yakıt ve madeni yağlar hariç) ve hizmet satışları.
- i)** Tam mükellef firmalarca, ihraç ürünlerimizin pazarlanması amacıyla yurt dışında mağaza açılması veya işletilmesi.
- j)** Kamu kurum ve kuruluşlarınca uluslararası ihaleye çıkarılan maden havzalarından rödö-vans karşılığında maden çıkarımı ve işletmesiyle ilgili üretim faaliyetleri.

- k)** Yurt içinde yerleşik haber ajanslarınca, yurt dışındaki yayın organlarına görüntülü veya görüntüsüz haber satışları.
- l)** Kamu kurum ve kuruluşlarınca uluslararası ihaleye çıkarılan ve Ekonomi Bakanlığı tarafından belirlenen yatırım malları, sınai mamuller ve yazılım hizmetlerine yönelik ihaleleri kazanan tam mükellef imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri.
- m)** İkili veya çok taraflı uluslararası anlaşma hükümlerine göre yurt içinde bulunan yabancı kuruluşların yurt dışından getirme imkanına sahip buldukları sınai mamulleri teslim eden tam mükellef imalatçı firmalar ile uluslararası kuruluşlar, yabancı ülke temsilcilikleri ve kuruluşlarına ait tesislerin yapımını ve onarımını üstlenen tam mükellef müteahhit firmaların faaliyet ve teslimleri.
- n)** İkili veya çok taraflı uluslararası anlaşmalar kapsamında Türkiye’de gerçekleştirilen projeleri üstlenen kurum, kuruluş veya şirketler (bunlar tarafından yurt içinde projenin yürütülmesi amacıyla kurulan veya ortaklık gerçekleştirilen şirketler dâhil) tarafından proje kapsamında verilen yapım ve teslim işlerini yüklenen firmaların (alt yükleniciler hariç);
- i)** Tam mükellef olması hâlinde, bunların yapacakları teslim ve hizmetleri ile tam mükellef imalatçı firmaların bu firmalara üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

ii) Tam ve dar mükellef firmaların ortaklığı şeklinde olması hâlinde, tam mükellef firmanın ortaklığı oranında gerçekleştireceği teslim ve hizmetleri ile tam mükellef imalatçı firmaların bu firmalara üreterek yapacakları satış ve teslimleri.

o) Kamu özel iş birliği kapsamında tesis yapımı ve yenilenmesi işlerini üstlenen tam mükellef firmaların yapacakları hizmet ve faaliyetleri.

3. Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesi almak amacıyla proje formu ekinde verilecek taahhütnameler ile bu maddenin (2) numaralı fıkrasının (a), (b), (d), (e), (g), (j), (l) ve (o) bentlerinde sayılan işlem ve faaliyetlere ilişkin sözleşme safhasından önceki teminatlar ve ihale kararlarına belge aranmaksızın resen harç istisnası uygulanır.

Belge sahibi firmaların belge konusu işe ilişkin mal, malzeme veya hizmet temin ettiği kişi ve kurumlarla yapacağı işlemlere harç istisnası uygulanması için, her iki işlem tarafının da o işle ilgili olarak düzenlenmiş belgeye sahip olması şarttır.

4. Bu maddenin uygulamasında;

Uluslararası ihale: Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olarak çıkılan (iptal ibare: Anayasa Mahkemesi'nin 24/12/2020 tarihli ve E.:2020/15; K.:2020/78 sayılı Kararı ile) ihaleyi,

Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesi: Döviz kazandırıcı faaliyetleri teşvik etmek amacıyla harç istisnası uygulanabilmesi için alınması ve ibraz edilmesi gereken, harca konu işlemin yapıldığı tarihte geçerli Ekonomi Bakanlığınca düzenlenen belgeyi, ifade eder.

Bu maddede geçen tam ve dar mükellefiyetin kapsamı Gelir Vergisi Kanununa ve Kurumlar Vergisi Kanununa göre tayin ve tespit edilir.

5. Bu maddede sayılan işlem veya faaliyetlerin kısmen veya tamamen gerçekleştirilmemesi hâlinde, gerçekleşmeyen kısma ait alınmayan harç, mükelleflerden, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ceza ve gecikme faizi ile birlikte geri alınır.

Bu madde kapsamında, harç istisnası uygulamak suretiyle işlem yapan kuruluşlar, istisnaya konu işlemin mahiyeti ile alınmayan harç tutarını, işlemin yapıldığı tarihi takip eden **otuz gün** içinde ilgililerin gelir veya kurumlar vergisi bakımından bağlı bulunduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar.

Bu maddede sayılan işlem veya faaliyetlerin gerçekleşmediğinin tespit edildiği tarihi takip eden **otuz gün** içinde, bu durumu vergi dairesine bildirmeyen kuruluşlar harç ile ceza ve gecikme faizinin ödenmesinden ilgililerle birlikte müteselsilen sorumludurlar.

6. Bu maddenin uygulanması bakımından; birinci ve ikinci fıkralarda yer alan döviz kazandırıcı faaliyetlere ilave olarak döviz kazandırıcı diğer faaliyetleri, belge kapsamında istisna uygulanacak işlem ve faaliyetlerin aşamaları ile diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı ile Ekonomi Bakanlığı birlikte yetkilidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kaldırılan Hükümler: –Madde 139

Aşağıda tarih ve sayıları yazılı kanunlar kaldırılmıştır.

- a) 25/2/1952 tarih ve 5887 sayılı,
- b) 11/3/1954 tarih ve 6401 sayılı,
- c) 20/5/1955 tarih ve 6608 sayılı,
- d) 29/6/1956 tarih ve 6765 sayılı,
- e) 26/7/1957 tarih ve 6955 sayılı,
- f) 6/1/1960 tarih ve 7406 sayılı,
- g) 2/1/1961 tarih ve 201 sayılı,
- h) 2/2/1340 tarih ve 405 sayılı,
- i) 15/4/1338 tarih ve 216 sayılı kanunlar ile bunların ek ve tadilleri,

- j)** 11/5/1953 tarih ve 6085 sayılı ve 12/1/1961 tarih ve 232 sayılı kanunların trafik harçları ile ilgili hükümleri,
- k)** 3/5/1928 tarih ve 1234 sayılı kanunun 68 inci maddesi,
- l)** 5/7/1939 tarih ve 3687 sayılı kanunun 1 inci maddesinin vize resmine ait hükümleri,
- m)** 18/12/1935 tarih ve 2864 sayılı kanunun 1 inci maddesinin vize müruriye resmine ilişkin hükümleri,
- n)** 30/11/1330 tarihli Ecnebi Anonim ve sermayesi eshama munkasem şirketlerle ecnebi sigorta şirketleri hakkındaki Kanunun harçla ilgili hükümleri.

ALTINCI BÖLÜM

Geçici Hükümler

Geçici Madde 1–Yeniden bir tahrir yapılincaya kadar Tapu ve Kadastro harçlarının hesabında:

1. Arazide:

a) 1 Haziran 1942 tarihinden evvel tahrir veya tadil görmüş olan arazi ve arsaların vergi değerlerinin (10) misli,

b) 1 Haziran 1942 tarihinden sonra tadil görmüş olan arazi ve arsaların mezkür tarihteki vergi değerlerinin (10) misli,

2. Binalarda:

a) 1 Haziran 1942 tarihinden evvel tahrir veya tadil suretiyle gayrisafi iratları takdir edilmiş olan binaların V.U.K. na göre bulunacak vergi değerlerinin (6) misli,

b) 1 Haziran 1942 (Dahil) tarihi ile 28 Şubat 1947 (Dahil) tarihleri arasında tahrir veya tadil suretiyle gayrisafi iratları takdir edilmiş olan binaların V.U.K. na göre bulunacak vergi değerlerinin (4) misli,

c) 1 Mart 1947 (Dahil) tarihi ile 11 Mayıs 1953 (Dahil) tarihleri arasında tahrir veya tadil suretiyle gayrisafi iratları takdir edilmiş olan binaların V.U.K. na göre bulunacak vergi değerlerinin (2) misli,

d) 12 Mayıs 1953 (Dahil) tarihinden sonra tahrir veya tadil suretiyle gayrisafi iratları takdir edilmiş olan binaların V.U.K. na göre bulunacak vergi değeri aynen,

Vergi değeri olarak kabul olunur.

Geçici Madde 2 – Bu kanunun yürürlüğe girmesinden evvelki zamanlara ait harçlarla ilgili işlemler eski hükümlere tabidir.

Ancak cezalara ait hükümlerden hangisi mükellefin lehine ise o uygulanır.

Geçici Madde 3 – Bu kanuna göre harç mevzuu dışında kalan işlemler sebebiyle, veya harçtan muaf tutulan kişiler adına, 5887 sayılı kanun gereğince, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar tahakkuk etmiş olup da tahsil edilmemiş bulunan harç ve cezalar terkin olunur.

Geçici Madde 4 – Bu kanunun yürürlük tarihinde, evvelki hükümlere göre **bir yıl** muteber olmak üzere harçları ödenerek alınmış ruhsatname, satış tezkereleri ve benzeri vesikalar ancak bu kanunun yürürlüğe girdiği mali yılın sonuna kadar muteberdir.

Geçici Madde 5 –

Emlak Vergisi Kanununun geçici 18 inci maddesi uyarınca 1/11/1999 - 31/12/1999 tarihleri arasında yeniden beyanda bulunan mükelleflerin beyan ettikleri değerler, tapu ve kadastro harçları uygulamasında kayıtlı değer veya emlak vergisi değeri olarak kabul edilir. Beyan edilen bu değerler müteakip yıllarda yeniden değerlemeye tabi tutularak harcın hesabında dikkate alınır.

Geçici Madde 6 – (Ek: 31/10/2012-6358/18 md.)

EXPO 2016 Antalya Ajansı ya da EXPO 2016 Antalya resmî katılımcıları tarafından çalıştırılacak yabancı personel ile resmî katılımcıların temsilcileri, ekli (6) sayılı tarifede belirlenen vize, ikamet tezkeresi ve Dışişleri Bakanlığı tasdik ve süreli çalışma izin belgesi harçlarından muaftır.: –Madde 140

Bu kanun hükümleri yayımını takibeden aybaşından itibaren **3 ay** sonra yürürlüğe girer.

Madde 141 – Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

2/7/1964 TARİH ve 492 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMİYEN Geçici MaddeLER:

1 – 21/1/1982 tarih ve 2588 Sayılı Kanunun geçici maddeleri:

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki dönemlere ilişkin emlak alım, gayrimenkul kıymet artışı ve gelir vergilerine tabi olay ve hukuki durumlarda Emlak Alım Vergisi Kanunu, 1318 sayılı Finansman Kanununun Gayrimenkul Kıymet Artışı Vergisine ilişkin hükümleri ve Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümleri ile bu kanunların ek ve değişikliklerine ait kanun hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 2 – Bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 198 sayılı Emlak Alım Vergisi Kanunu ve 1318 sayılı Finansman Kanununun (Gayrimenkul Kıymet Artışı Vergisine ilişkin hükümleri) ile 1598 sayılı Mali Denge Vergisi Kanununun mahsus kısım ve bölümlerinde kayıtlı vergi nispet ve tarifelerinde 1982 bütçe yılında meydana gelen olay ve hukuki durumlar için % **50'ye** kadar indirim yapmaya ve bu indirimlerle ilgili esas ve usulleri saptamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

2 – 4/12/1985 tarih ve 3239 Sayılı Kanunun geçici maddesi:

Geçici Madde 2 – a) 492 sayılı Kanuna ekli (4) sayılı tarifenin 13 numaralı bendinin (a) ve (c) fıkralarında belirtilen ve Emlak Vergisi beyannamesi verilmesini gerektiren işlemlerden, Emlak Vergisi beyanname verme süresi (ek süre dahil) bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçmiş olan ve tapuda gösterilmemiş bulunanların 31/12/1987 tarihine kadar tapuda gösterilmesi halinde, ilgili mükellefler hakkında bahis konusu tarifeye bu Kanunla eklenen son fıkra hükmü uygulanmaz.

b) 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (8) sayılı tarifeye bu Kanunla eklenen VIII - Telsiz Harçları bölümünde yazılı olan harçlardan (Yıllık harçlara ait hükümler hariç) 7/10/1983 tarihi ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih arasında kalan süreyle ilgili bulunanların ve bu Kanunla harç

kapsamına alınan tüm işlem ve belgelere ait yıllık harçların 1/4/1986 tarihine kadar ödenmesi halinde ceza uygulanmaz.

3222 sayılı mülga Telsiz Kanunu hükümleri gereğince ödenen harçlar, bu Kanun hükümleri gereğince ödenecek harçlardan mahsup edilir.

3 – 3.12.1988 tarih ve 3505 sayılı Kanunun geçici maddeleri:

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar (bu tarih dahil) yan ve vadesi geldiği halde ödenmemiş olan vergiler ile bu tarih itibariyle ihtilafli hale getirilmiş ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ve miktarı 500.000 lirayı aşmayan vergilerin **% 30** fazlasıyla ve ihtilaf yaratmamak, yaratılmış ihtilaftan vazgeçmek kaydıyla **31.12.1988** tarihi sonuna kadar ödenmesi halinde, ödenen bu vergilere isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce her bir vergi türü, vergilendirme dönemi ve vergi dairesi itibariyle asılları kısmen veya tamamen ödenmiş bulunan vergilere ait olan ve her vergi türü itibariyle miktarı 500.000 lirayı aşmayan gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının **% 30'unun 31.12.1988** tarihi sonuna kadar ödenmesi halinde, kalan **% 70'inin** tahsilinden vazgeçilir.

Bu maddenin uygulanmasına ait usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

Geçici Madde 2 – a) İhracat,

b) İhracat teşvik belgesine bağlanan döviz kazandırıcı faaliyetlerle, bu belge kapsamındaki ithalat,

c) İhracat veya döviz kazandırma taahhüdünde bulunulan ve yatırım teşvik belgesine bağlanmış yatırımlar için alınan yatırım kredileri ile bu belge kapsamındaki şirket kuruluşu ve sermaye artırımını, gayrimenkullerin ve irtifak haklarının aynı sermaye olarak konulması halinde bunların şirket adına tapuya tescili,

İşlemleri ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenen kağıtlar, **31.12.2003** tarihine kadar 488 sayılı Kanuna göre damga vergisinden ve 492 sayılı Kanuna göre harçlardan istisna edilir.

Kredilerin amaç dışı kullanılması, taahhüt edilen ihracatın gerçekleştirilmemesi veya teşvik belgesindeki şartların yerine getirilmemesi halinde, alınmayan damga vergileri ve harçlar, ihracatçı veya yatırımcı kişi veya kuruluşlardan, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ceza ve gecikme faizi ile birlikte geri alınır.

Yukarıda belirtilen hususlarda damga vergisi ve harç istisnası uygulamak suretiyle işlem yapan kuruluşlar, istisnaya konu işlemin mahiyeti ile alınmayan vergi ve harcın miktarını, işlemin yapıldığı tarihi takip eden **30 gün** içinde ilgililerin gelir veya kurumlar vergisi bakımından bağlı bulunduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar.

İhracat taahhüdünün gerçekleşmediğinin veya teşvik şartlarına uyulmadığının tespit edildiği tarihi takip eden **30 gün** içinde, bu durumu vergi dairesine bildirmeyen bankalar ile yukarıdaki fıkra gereğince bildirimde bulunmayan kuruluşlar, damga vergisi, harç, ceza ve gecikme faizinin ödenmesinden ilgililerle birlikte müteselsilen sorumludurlar.

Bu maddenin uygulanması bakımından, döviz kazandırıcı faaliyetlerin neler olduğu ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Devlet Bakanı ile Maliye ve Gümrük Bakanı tarafından birlikte tespit edilir.

4 – 15/12/1990 tarih ve 3689 sayılı Kanunun Geçici Maddesi:

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar (bu tarih dahil) her bir vergi türü, vergilendirme dönemi ve vergi dairesi itibariyle miktarı 3.000.000 lirayı, yıllık beyannameler üzerinden tarh olunan vergilerde 25.000.000 lirayı aşmayan ve vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olan vergilerin tamamı ile bu vergilere

isabet eden gecikme zammı , gecikme faizi ve vergi cezalarının ayrı ayrı **% 30'unun;** yarısının **31.12.1990,** diğer yarısının da 31.1.1991 tarihi sonuna kadar iki eşit taksitte tamamen ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarından kalan **% 70'inin** tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ihtilaflı olan ya da dava açma süresi henüz geçmemiş bulunan ikmalen, re'sen ya da idarece tarh edilen ve her bir vergi türü, vergilendirme dönemi ve vergi dairesi itibariyle miktarı, 3.000.000 lirayı yıllık beyannameler üzerinden tarh olunan vergilerde 25.000.000 lirayı aşmayan vergilerin tamamı ile bu vergilere isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının ayrı ayrı **% 30'unun;** yarısının **31.12.1990,** diğer yarısının da 31.1.1991 tarihi sonuna kadar iki eşit taksitte ödenmesi halinde ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarından kalan **% 70'inin** tahsilinden vazgeçilir, Bu fıkra kapsamına giren gecikme faizinin hesaplanmasında tarhiyatın tahakkuk tarihi, dava açma süresinin bitim tarihi olarak dikkate alınır.

Bu Kanunun uygulamasında; 3505 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi ile değişik 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesi gereğince **asıl** addolunan ve her bir vergi türü, vergilendirme dönemi

ve vergi dairesi itibariyle miktarı 3.000.000 lirayı, yıllık beyannameler üzerinden tarh olunan vergilerde ise 25.000.000 lirayı aşmayan gecikme zammı ve gecikme faizlerinden;

– **1.1.1989** tarihi itibariyle **asıl** addolunan miktarın **% 30'unun**; yarısının **31.12.1990**, diğer yarısının da 31.1.1991 tarihi sonuna kadar iki eşit taksitte ödenmesi şartıyla kalan **% 70'inin**,

– **1.1.1990** tarihi itibariyle **asıl** addolunan miktarların **% 20'sinin**; yarısının **31.12.1990**, diğer yarısının da 31.1.1991 tarihi sonuna kadar iki eşit taksitte ödenmesi şartıyla kalan **% 80'inin** ve 1.1.1990 tarihinde **asıl** addolunan meblağlara **1990 yılı** içinde uygulanan gecikme zamlarının,

Bu konuda ihtilaf yaratılmaması ve yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi halinde tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte önce her bir vergi türü, vergilendirme dönemi ve vergi dairesi itibariyle asılları kısmen veya tamamen ödenmiş bulunan vergilere ait olan ve her vergi türü itibariyle miktarı 3.000.000 (Yıllık beyannamelere ilişkin olarak 25.000.000) lirayı aşmayan gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının **% 20'sinin**; yarısının **31.12.1990**, diğer yarısının da 31.1.1991 tarihi sonuna kadar iki eşit taksitte ödenmesi halinde, kalan **% 80'inin** tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunda belirtilen miktarların üzerinde borç olması halinde; bu borçların sadece Kanunda belirtilen miktarları kadarki kısmı hakkında da, yukardaki fıkra hükümleri uygulanır.

Bu Kanun kapsamına giren alacaklar ile ilgili olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapılan tahsilat tutarları ile bu Kanuna göre yapılan ödemeler mükellefe red ve iade edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ait usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

5 – 24/6/1994 tarih ve 4008 sayılı Kanununun Geçici Maddesi:

1 – Bu Kanunun 34 üncü maddesi ile Harçlar Kanununa bağlı (8) sayılı tarifeye eklenen XI-Finansal faaliyet izin belgesi harçları bölümünde yer alan ve yıllık harç kapsamına alınan belgelerden, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar düzenlenmiş bulunanlara ait **1994 yılı** kıst dönemine ait harçlar tahsil edilmez.

6 – 30/12/2004 tarihli ve 5281 sayılı Kanununun Geçici Maddesi:

Geçici Madde 1- Bu Kanun ile Damga Vergisi ve Harçlar Kanununda yapılan değişikliklere istinaden damga ve harç pullarının kullanımdan kalkması nedeniyle yapılması gereken işlemlere ilişkin esas ve usûlleri belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

7 – 28/1/2010 tarihli ve 5951 sayılı Kanununun Geçici Maddesi:

Geçici Madde 2 – Bu Kanunun 3 üncü maddesi ile 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (8) sayılı tarifinin “XI- Finansal faaliyet harçları” bölümünün (1) numaralı bendinde yapılan değişiklik **2010 yılında** tahakkuk ettirilmiş harçlar için de uygulanır ve aradaki farka isabet eden harç tutarı bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tahakkuk ettirilmiş sayılarak **bir ay** içinde ödenir. Kanunun yayımı tarihi itibarıyla faaliyette bulunan tüm bankaların serbest bölgeler dışındaki şubelerine ait belgelere ilişkin yıllık harçlar **2010 yılı** için bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tahakkuk ettirilmiş sayılarak **bir ay** içinde ödenir.

8- 31/3/2011 tarihli ve 6217 sayılı Kanunun Geçici Maddesi:

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun 13 üncü maddesinin tatbikinde temyiz, istinaf ve itiraz yolu başvurusunun yapıldığı tarihteki harç miktarları esas alınır.